IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJKOMENDE NORM (HERZIENE VERSIE 2023) BIJ DE IN BELGIË VAN TOEPASSING ZIJNDE INTERNATIONALE AUDITSTANDAARDEN (ISA'S)

Gecoordineerde Versie (22.10.2025)

DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN,

Gezien artikel 31, §1 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren;

Gezien het ontwerp van norm van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voorgelegd aan openbare raadpleging die plaatsvond van tot van 10 juli tot 15 augustus 2020;

Gezien de commentaren ontvangen op deze openbare raadpleging;

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België aangenomen.

(2) De Raad van het Instituut heeft vastgesteld dat een bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's nodig was teneinde de Belgische specificiteiten met betrekking tot het commissarisverslag in het kader van een wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en tot andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris normatief te regelen.

(3) De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft daartoe op 29 maart 2013 de "bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) – Het commissarisverslag in het kader van een controle van financiële overzichten overeenkomstig de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris" (hierna: "bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's") aangenomen, met als doel rekening te houden met de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag – meer bepaald de op dat moment vigerende artikelen 140, 142, 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen – en met deze met betrekking tot de wettelijke of bestuursrechtelijke termijnen voor het vaststellen van de (geconsolideerde) jaarrekening en het ter beschikking stellen van de (geconsolideerde) jaarrekening en/of het jaarverslag, alsook te voorzien in een Belgisch geharmoniseerd verslag voor de controles van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening uitgevoerd overeenkomstig de ISA's. Daarnaast

voorziet deze bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's in vereisten ter aanvulling van ISA 580 inzake de Belgische bijkomende bevestigingen die in de bevestigingsbrief dienen te worden vermeld. Deze norm werd op 25 april 2013 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 22 augustus 2013 door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 augustus 2013 (p. 56832).

(4) De bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's werd gewijzigd door de norm tot wijziging van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's (art. 144, 1ste lid, 9° W. Venn.), aangenomen door de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren op 26 augustus en 1 december 2016, teneinde rekening te houden met de omzetting van de Europese boekhoudrichtlijn[1] in België. Deze werd op 14 december 2016 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 13 maart 2017 door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 maart 2017 (p. 37673).

(5) De Europese verordening Nr. 537/2014 van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie en de omzetting van de Europese richtlijn 2014/56/EU van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen bevatten nieuwe vereisten inzake de controleverklaring. Deze audithervorming werd in België omgezet door de wet van 29 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake Economie en de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.

(6) De Europese Richtlijn 2014/95/EU van 22 oktober 2014 tot wijziging van Richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen bevat nieuwe vereisten voor de commissaris wanneer zijn verslag betrekking heeft op bepaalde organisaties van openbaar belang. Deze richtlijn werd in België omgezet

[1] Richtlijn 2013/34/EU van 26 juni 2013 van het Europees Parlement en van de Raad betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad.

door de wet van 3 september 2017 betreffende de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote vennootschappen en groepen. Deze wijzigingen zijn van toepassing op de boekjaren die aanvangen op 1 januari 2017 of gedurende het kalenderjaar 2017.

(7) De norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België werd gewijzigd door de norm van 21 juni 2018[2]. Deze werd op 26 juli 2018 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 26 februari 2019 door de minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 2019 (p. 25929). Deze wijziging heeft meer bepaald geleid tot een aanpassing van de titel als volgt: "Norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's".

(8) Op 4 april 2019 werd de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad (p. 33239). Het Koninklijk Besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd op 30 april 2019 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad (p. 42246). Hiermee werd het vennootschaps- en verenigingsrecht grondig hervormd. Met de wet van 28 april 2020 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2017/828 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van Richtlijn 2007/36/EG wat het bevorderen van de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders betreft, en houdende vennootschaps- en verenigingsbepalingen (de zogenaamde "reparatiewet") werd een aantal wijzigingen aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) ingevoerd.

(9) Onderhavige norm (herziene versie 2020) beoogt de diverse wijzigingen uiteengezet in overwegingen (3) tot en met (6) op te nemen. Om redenen van vereenvoudiging heeft de Raad van het Instituut ervoor gekozen om de titel van onderhavige norm in te korten tot "bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde ISA's".

(10) Onderhavige norm bevat een inleiding, algemene bepalingen, vereisten en toepassingsmodaliteiten. De bedrijfsrevisor dient de gehele tekst van deze norm met inbegrip van de toepassingsmodaliteiten, na te leven teneinde de doelstellingen te begrijpen en de vereisten naar behoren toe te passen.

[2] Norm tot wijziging van de norm van 10 november 2009 inzake de toepassing van de ISA's in België.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

De toepassingsmodaliteiten vormen leidraden die relevant zijn voor de behoorlijke toepassing van de vereisten van deze norm. De toepassingsmodaliteiten bevatten onder meer verdere uitleg over de vereisten en kunnen:

- nadere uitleg bevatten van wat een vereiste inhoudt of wat het is bedoeld te omvatten; dit kan onder meer door verwijzing naar wet- of regelgeving;
- voorbeelden bevatten die in de gegeven omstandigheden van toepassing kunnen zijn.

De bedrijfsrevisor dient in alle gevallen zijn professionele oordeelsvorming toe te passen en een professioneel-kritische instelling te handhaven.

(11) Onderhavige norm is enkel van toepassing op de bedrijfsrevisoren en beoogt geen andere beroepsgroepen. Artikel 3:55 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen definieert het begrip "wettelijke controle van de jaarrekening". Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft er steeds naar gestreefd de consistentie van het normatief kader te behouden op het hoogst mogelijk kwalitatieve niveau en dit met het algemeen belang voor ogen. Overeenkomstig de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's zijn de ISA's van toepassing op de wettelijke controleopdrachten van (een) financiële (financieel) overzicht(en) (audit) uitgevoerd door een bedrijfsrevisor, zoals bepaald in artikel 3:55 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Naar analogie, zijn de ISA's van overeenkomstige toepassing op de controle van financiële overzichten (audit) die door of krachtens een van toepassing zijnde wet of regelgeving aan de commissaris of uitsluitend aan een bedrijfsrevisor wordt toevertrouwd of op de controle die gepaard gaat met de bekendmaking, voor entiteiten die niet specifiek door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen worden beoogd, van het verslag bedoeld in artikelen 3:75 en 3:80 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, behoudens indien er voor de uitvoering van deze opdracht een bijzondere norm of aanbeveling van toepassing is. De normen dienen proportioneel te worden toegepast, principe dat is vastgelegd in artikel 31, §5 van de wet van 7 december 2016. Zowel de Europese audithervorming als de ISA's voorzien dat de concrete toepassing van de normen aangepast is aan de eigenschappen van elke aan een controle onderworpen entiteit, meer bepaald: de omvang, de complexiteit en de aard daarvan (bv. verenigingen).

(12) Onderhavige norm werd aangepast door de norm van 14 mei 2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), die voor de verslagen uitgebracht over de

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

jaarrekening met betrekking tot de boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2024 in werking treedt.

(13) Onderhavige norm werd ook aangepast door de norm van 13 oktober 2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF), die in werking treedt voor de verslagen die worden uitgebracht over de (geconsolideerde) financiële overzichten opgesteld in de vorm van het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) en betrekking hebben op boekjaren die zijn afgesloten op of na 12 november 2025.

HEEFT OP ZIJN ZITTING VAN 27 NOVEMBER 2020 DE HIERNAVOLGENDE NORM AANGENOMEN, ZOALS GEWIJZIGD OP ZIJN ZITTINGEN VAN 23 FEBRUARI 2024 EN VAN 4 OKTOBER 2024.

Goedkeuring van onderhavige norm

De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft op 28 augustus 2020 het ontwerp van onderhavige norm aangenomen en ter goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de minister bevoegd voor Economie.

Overeenkomstig artikel 31, §1, 5de en 6de lid van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, werd het Instituut gehoord en heeft deze laatste de aangepaste ontwerpnorm op 27 november 2020 aangenomen om rekening te houden met de vraag van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen tot herformulering van deze norm op basis van zijn eigen opmerkingen, de hoorzitting of de opmerkingen van het College, de FSMA en/of de Nationale Bank van België.

Overeenkomstig artikel 31, §2 van voormelde wet, werd deze norm op 11 december 2020 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 25 februari 2021 door de minister bevoegd voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister bevoegd voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 maart 2021, p. 20298.

Deze norm werd gewijzigd door de norm van 14 mei 2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's). De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft op 30 juni, 1 september en 15 december 2023 het ontwerp van onderhavige norm aangenomen en ter goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de minister bevoegd voor Economie.

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Deze norm werd vervolgens gewijzigd door de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF). De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft op 4 oktober 2024 dit ontwerp van norm aangenomen en ter goedkeuring voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de minister bevoegd voor Economie

Overeenkomstig artikel 31, §1, 5de en 6de lid van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, werd het Instituut gehoord en heeft deze laatste de aangepaste ontwerpnorm op 23 februari 2024 aangenomen om rekening te houden met de vraag d.d. 19 december 2023 van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen tot aanpassing van deze norm op basis van zijn eigen opmerkingen, de hoorzitting of de opmerkingen van het College, de FSMA en/of de Nationale Bank van België.

Overeenkomstig artikel 31, § 2 van voormelde wet, werd deze norm op 21 februari 2025 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 13 oktober 2025 door de Minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 oktober 2025, p. 80946.

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

INHOUDSTAFEL

Bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) 1

Inhoudstafel 7

Inleiding 10

Toepassingsgebied 10

Datum van inwerkingtreding en wijzigingsbepalingen 10

Doelstellingen 11

Definities 12

VEREISTE WERKZAAMHEDEN EN TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN 16

I. Voorstelling en structuur van het commissarisverslag 16

I.1. Inleiding van het commissarisverslag 16

I.2. Ondertekening van het commissarisverslag en vermelding van de vestigingsplaats 18

I.3. Modelverslagen 18

I.4. Structuur van het commissarisverslag 19

II. Verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening 20

II.1. Verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening 22

II.2. Kernpunten van de controle 22

II.2.1. Bijzonderheden met betrekking tot OOB-verslagen 23

III. Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen 23

III.1. Beschrijving van de verantwoordelijkheden 24

III.2. Jaarverslag 24

III.2.1. Verificatiewerkzaamheden 24

(i) Het nazicht of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen 25

(ii) Nazicht van de overeenstemming van het jaarverslag met de (geconsolideerde) jaarrekening 25

(iii) Nazicht van de volledigheid van het jaarverslag 25

(iv) Het nazicht van het bestaan van eventuele afwijkingen van materieel belang in het jaarverslag 28

III.2.2. Rapporteringsvereisten inzake het jaarverslag 28

III.3. "Andere informatie opgenomen in het jaarrapport" 30

III.5. Nazicht van de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7°, 8° en §2 WVV neer te leggen documenten 31

III.6. Sociale balans 31

III.6.1. Uit te voeren werkzaamheden op de sociale balans 31

III.6.2. Rapportering omtrent de sociale balans 33

(i) De sociale balans maakt geen deel uit van de jaarrekening 33

(ii) De sociale balans maakt deel uit van de jaarrekening 33

III.7. Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV neer te leggen documenten 35

III.8. Vermeldingen met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissaris 35

III.9. Andere vermeldingen vereist door het WVV op te nemen in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" 36

III.10. Nazicht of de boekhouding werd gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn 37

III.11. Resultaatverwerking 38

III.12. Interimdividend bij NV's 38

III.13. Nettoactief- en liquiditeitstest bij BV's of CV's 40

III.14. Naleving door de entiteit van de bepalingen van de statuten en van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen 41

III.15. Verificatie van het UBO-register 41

III.16. Strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard indien de wet de tussenkomst van de commissaris voorziet 42

III.17. Paragraaf inzake overige aangelegenheden 43

III.18. Vermeldingen die specifiek zijn voor OOB-verslagen 45

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

III.19. Sectie betreffende het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) 45

IV. Schriftelijke bevestigingen van het management van de entiteit 48

V. Verslag van niet-bevinding 50

VI. Wijziging door de algemene vergadering van het voorstel tot resultaatverwerking 50

VII. Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten en eventuele verklaringen daaromtrent. 51

VII.1. Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening 53

VII.2. Nazicht van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten en eventuele verklaringen daaromtrent 53

Bijlage 1 – Schematische toelichting inzake het jaaRverslag 55

Bijlagen 2 – Modelverslagen 57

BIJLAGE 2.1. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – ENTITEIT ANDERS DAN: EEN OOB, EEN GENOTEERDE ENTITEIT, EEN VZW, EEN IVZW OF EEN STICHTING 58

BIJLAGE 2.2. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – OOB 66

BIJLAGE 2.3. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – GENOTEERDE ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB 77

BIJLAGE 2.4. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – EEN VZW, EEN IVZW OF EEN STICHTING 86

BIJLAGE 2.5. – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING – OOB [ ] 93

BIJLAGE 2.6. – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING –ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB 107

BIJLAGE 2.7. [3] – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING (BE GAAP) – OOB 115

BIJLAGE 2.8. [3] – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING (BE GAAP) – ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB 126

BIJLAGE 2.9. – MODELVERSLAG – VERSLAG VAN NIET-BEVINDING 134

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Inleiding

Toepassingsgebied

1. Deze norm is van toepassing op het verslag dat de commissaris dient te richten aan de algemene vergadering van de gecontroleerde entiteit, overeenkomstig de artikelen 3:75 en 3:80 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, de Verordening (EU) Nr. 537/2014 en de ISA's, alsook op bepaalde andere aspecten verbonden aan de opdracht van de commissaris. Deze norm is ook van toepassing op het verslag dat wordt uitgebracht naar aanleiding van de controle die gepaard gaat met de bekendmaking, voor entiteiten die niet door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen worden beoogd, van het verslag bedoeld in artikelen 3:75 en 3:80 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. (Par. A1-A2 en par. 7) **2.** De paragrafen 11, 12, 21, 24, 25, 26, 27, 28 en 29 van onderhavige norm zijn, naar analogie, van overeenkomstige toepassing op de controle van financiële overzichten (audit) die door of krachtens een in België van toepassing zijnde wet of regelgeving uitsluitend aan een bedrijfsrevisor wordt toevertrouwd. (Par. A1) **2bis.** Sectie III.19 van deze norm is van toepassing op entiteiten die worden beoogd door de norm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF).	**A1.** Een specifieke wet kan uitdrukkelijk bepalen dat artikel 3:75 (en/of, in voorkomend geval, artikel 3:80) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van toepassing is op andere entiteiten die niet specifiek door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen worden beoogd, bv. de entiteiten uit de overheidssector en de entiteiten met een ondernemingsraad. (Par. 1 en 2) **A2.** Deze norm omvat tevens de bijzonderheden van het commissarisverslag over een OOB vereist door artikel 10 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014. (Par. 1)

Datum van inwerkingtreding en wijzigingsbepalingen

3. Deze norm treedt in werking [voor de verslagen uitgebracht over de jaarrekening met betrekking tot de boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2024][3]. **4.** De bijkomende norm (herzien in 2018) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) – Het commissarisverslag in het kader van een wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris, aangenomen door de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren op 21 juni 2018 – goedgekeurd op 26 juli 2018 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen (HREB) en op 26 februari 2019 door de minister die bevoegd is voor Economie (bericht gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 2019) – wordt door onderhavige norm opgeheven. **5.** Vanaf de datum van inwerkingtreding van onderhavige norm, wordt paragraaf 5 van de Norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de Internationale controlestandaarden (ISA's), zoals voor het laatst gewijzigd door de Raad van het IBR op 21 juni 2018 en goedgekeurd door de	

[3] Gewijzigd door de Norm van 14 mei 2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's).

HREB op 26 juli 2018 en door de minister die bevoegd is voor Economie op 26 februari 2019 (bericht inzake de goedkeuring gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 maart 2019, p. 25929), als volgt gewijzigd: "In de context van de ISA's betreft de term "genoteerde entiteiten" de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen ~~effecten~~ zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel ~~4~~ 1:11 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, alsook ~~de~~ op een niet-gereglementeerde markt ~~genoteerde vennootschappen~~ en de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen ~~effecten~~ zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER). **6.** Vanaf de datum van inwerkingtreding van onderhavige norm, wordt paragraaf 3 van de Norm inzake de toepassing van ISQC 1 in België, zoals aangenomen door de Raad van het IBR op 28 februari 2014 en goedgekeurd door de HREB op 11 maart 2014 en door de minister die bevoegd is voor Economie op 29 juli 2014 (bericht inzake de goedkeuring gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 augustus 2014, p. 58164), als volgt gewijzigd: "Wanneer de bedrijfsrevisoren dienen te voorzien in beleidslijnen en procedures op grond waarvan vereist is dat een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling wordt verricht voor alle controle- en beoordelingsopdrachten betreffende de financiële overzichten van beursgenoteerde entiteiten, betreft het de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen ~~effecten~~ zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel ~~4~~ 1:11 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, alsook ~~de~~ op een niet-gereglementeerde markt ~~genoteerde vennootschappen~~ en de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER).	

Doelstellingen

7. Deze norm heeft tot doel de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag te behandelen, teneinde: (Par. A3) (i) de commissaris in staat te stellen een verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening op te stellen overeenkomstig de ISA's, de artikelen 3:75 en 3:80 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en, voor wat de organisaties van openbaar belang betreft, rekening houdend met de bijzonderheden vereist door de Verordening (EU) Nr. 537/2014; (ii) de commissaris in staat te stellen het deel op te stellen over de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen met betrekking tot het jaarverslag, in voorkomend geval, de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport", de door artikel 3:12, §1, 5°, 7°, 8° en §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen beoogde documenten en tot de	**A3.** Deze norm is een bijkomende norm bij ISA's met betrekking tot de schriftelijke bevestigingen (ISA 580), en tot het verslag van de onafhankelijke auditor (ISA 700 (Herzien), 701, 705 (Herzien) en 706 (Herzien)), alsook ISA 720 (Herzien) die de controlewerkzaamheden bevat uit te voeren op het jaarverslag en, in voorkomend geval, de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Deze norm maakt het mogelijk om rekening te houden met de Belgische bijzonderheden met betrekking tot het commissarisverslag, en meer bepaald op het vlak van de structuur en de inhoud daarvan, alsook van het verslag van niet-bevinding (Par. 117 en A9). (Par. 7 en 9 (i))

naleving van de bepalingen inzake het voeren van de boekhouding, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de gecontroleerde entiteit;

(iii) de commissaris in staat te stellen, in voorkomend geval, een verslag van niet-bevinding op te stellen overeenkomstig artikel 3:74, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Deze norm dient te worden samen gelezen met de relevante wet- en regelgeving en met de ISA's.

8. De commissaris dient in zijn verslag te vermelden dat hij zijn controle heeft uitgevoerd volgens de ISA's zoals van toepassing in België. Deze vermelding kan eventueel worden aangepast in functie van het moment waarop de ISA's in België worden goedgekeurd door de HREB en de minister van Economie en de toepassing van paragraaf 8 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's[4]. In dat geval dient de commissaris de ISA's die hij heeft toegepast te vermelden door te verwijzen naar de datum waarop de *International Auditing and Assurance Standards Board* (IAASB) deze van toepassing heeft verklaard. De commissaris kan enkel alle op voormelde datum van toepassing verklaarde ISA's toepassen en niet kiezen om selectief een deel van deze ISA's toe te passen.

9. Deze norm heeft tevens tot doel om andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris te behandelen, zijnde:

(i) het onderkennen van de in de Belgische wettelijke en bestuursrechtelijke context vereiste bijkomende schriftelijke bevestigingen en de commissaris in staat stellen een bevestigingsbrief opgesteld overeenkomstig de ISA's en rekening houdend met deze Belgische bijkomende bevestigingen van het management van de entiteit te verkrijgen (Par. A3); en

(ii) het vaststellen van de vereiste werkzaamheden met betrekking tot het nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de door artikel 3:12, §1, 5°, 7°, 8° en §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen beoogde documenten, met betrekking tot het voorgaand boekjaar rekening houdend met de in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vermelde wettelijke en bestuursrechtelijke termijnen.

Definities

10. Voor de toepassing van deze norm, dient te worden verstaan onder (Par. A4):

(i) [ ] [3] "WVV": [ ] [3] Wetboek van vennootschappen en verenigingen;

A4. Voor de niet in deze norm omschreven termen wordt verwezen naar de in de ISA's en het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opgenomen definities. (Par. 10)

[4] Paragraaf 8 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's bepaalt: "*Onverminderd paragrafen 1 tot 3 van onderhavige norm, zullen de bedrijfsrevisoren, in de mate dat de toepassing van de ISA's of van de ISRE's of van verdere wijzigingen in de Belgische context niet het voorwerp van een Belgische norm uitmaakt, hun beste vakkundig oordeel toepassen om deze aanpassing zeker te stellen*".

(ii) "Verordening (EU) Nr. 537/2014": de Verordening (EU) Nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie;

(iii) "ISA's": de *International Standards on Auditing*, overeenkomstig de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's;

(iv) "Code 2020": Belgische Corporate Governance Code 2020 in de zin van artikel 3:6, §2, 1° WVV, door het KB van 12 mei 2019 aangeduid als de na te leven code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen overeenkomstig artikel 3:6, §2, 4de lid WVV;

(v) "Commissaris": de bedrijfsrevisor belast met de wettelijke controle van de jaarrekening, en/of de aangestelde bedrijfsrevisor belast met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening. De term "commissaris" verwijst, in functie van de uitgevoerde controleopdracht, ook naar de bedrijfsrevisor;

(vi) "Entiteit": elke commerciële of niet-commerciële entiteit uit de private of de openbare sector, met inbegrip van vzw's, stichtingen, enz.;

(vii) "OOB": een organisatie van openbaar belang zoals gedefinieerd door artikel 1:12 WVV;

(viii) "Genoteerde entiteit" in de context van de ISA's: overeenkomstig paragraaf 5 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's, betreft het de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 1:11 WVV, alsook op een niet-gereglementeerde markt en de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER);

(ix) "Wettelijke controle": de wettelijke controle zoals omschreven in de artikelen 3:55, 3:98 en 3:99 WVV en in de artikelen 3:73 en 3:77 WVV;

(x) "Controle": de notie van controle (audit) zoals omschreven in de ISA's;

(xi) "(Geconsolideerde) jaarrekening": de (geconsolideerde) jaarrekening bedoeld in Deel 1, Boek 3 WVV of bedoeld in andere wetgeving die van toepassing is op entiteiten anders dan de entiteiten waarop voormeld Boek 3 van toepassing is; beoogt tevens de notie van "financiële overzichten" zoals omschreven door ISA 200, par. 13 (f);

(xii) "Commissarisverslag": het verslag van de commissaris uitgebracht in het kader van de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening overeenkomstig de artikelen

3:75 en 3:80 WVV, dat het verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen omvat; dit vormt een geheel en is ondeelbaar; (xiii) "Vaststellen van de (geconsolideerde) jaarrekening": het opstellen van de (geconsolideerde) jaarrekening overeenkomstig artikel 3:1 (of de artikelen 3:23 en 3:24) WVV of gelijkaardige bepalingen in wetgeving die van toepassing is op entiteiten anders dan een entiteit beoogd door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen; (xiiibis) "Bestuursorgaan": naargelang van de rechtsvorm van de entiteit kan het gaan om het bestuursorgaan, de raad van bestuur, de raad van toezicht of de directieraad; beoogt tevens de notie "de met governance belaste personen" zoals omschreven door ISA 200, par. 13 (o); (xiv) "Andere informatie" zoals gedefinieerd door ISA 720 (Herzien): in de Belgische context gaat het over het jaarverslag en, in voorkomend geval, de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport"; (xv) "Jaarverslag" of "Rapport de gestion" in het Frans: het verslag bedoeld in de artikelen 3:5 en 3:6 WVV, met inbegrip van, in voorkomend geval, de verklaring van niet-financiële informatie dat als bijlage bij het jaarverslag wordt gevoegd; dit begrip heeft ook betrekking op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening zoals bedoeld in artikel 3:32 WVV, alsook op het jaarverslag voor verenigingen en stichtingen bedoeld in de artikelen 3:48 en 3:52 WVV; (xvi) "Jaarrapport" of "Rapport annuel" in het Frans: "het jaarrapport" zoals bedoeld in ISA 720 (Herzien), zijnde een document of combinatie van documenten, meestal opgesteld op jaarbasis door het management of de personen belast met governance in overeenstemming met wet- of regelgeving of gebruik, waarvan het doel is om eigenaren (of vergelijkbare belanghebbenden) van informatie te voorzien over de activiteiten van de entiteit en de financiële resultaten en financiële positie van de entiteit zoals uiteengezet in de (geconsolideerde) jaarrekening. Een jaarrapport bevat of gaat samen met de (geconsolideerde) jaarrekening en het daarbij horend commissarisverslag en bevat gewoonlijk het jaarverslag, met inbegrip van, in voorkomend geval, de verklaring van niet-financiële informatie dat als bijlage bij het jaarverslag wordt gevoegd, de verklaring inzake deugdelijk bestuur of het remuneratieverslag beoogd door artikel 3:12, §1, 9° WVV; voor de genoteerde vennootschappen gaat het over het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 12, §2 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt;	

(xvii) "Andere informatie opgenomen in het jaarrapport": financiële of niet-financiële informatie - anders dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening en het daarbij horende commissarisverslag - opgenomen in het jaarrapport van de entiteit (par. 12 c) van ISA 720 (Herzien));

(xviii) "Niet-aangepast oordeel" of "Aangepast oordeel": deze termen omschreven door ISA 700 (Herzien) en ISA 705 (Herzien) worden gehanteerd voor de toepassing van deze norm en hieronder wordt overeenkomstig de artikelen 3:75 en 3:80 WVV respectievelijk verstaan een oordeel zonder voorbehoud of een oordeel met voorbehoud, een afkeurend oordeel en een onthoudende verklaring (oordeelonthouding);

(xix) "Kernpunten van de controle": zoals gedefinieerd in paragraaf 8 van ISA 701, zijnde *"de aangelegenheden die, in de professionele oordeelsvorming van de auditor, het meest significant waren bij de controle van de financiële overzichten van de huidige verslagperiode. Kernpunten van de controle worden geselecteerd uit de aangelegenheden die zijn gecommuniceerd met de met governance belaste personen";* deze notie omvat de "meest significant ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang, met inbegrip van ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude" zoals bedoeld in artikel 10, 2de lid, c) van de Verordening (EU) Nr. 537/2014;

(xx) "Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden": zoals omschreven door paragraaf 7 (a) van ISA 706 (Herzien), zijnde "*een in de controleverklaring opgenomen paragraaf waarin wordt verwezen naar een aangelegenheid die op passende wijze in de financiële overzichten is gepresenteerd of toegelicht en die, op grond van de oordeelsvorming van de auditor, dermate belangrijk is dat ze fundamenteel is voor het begrip van gebruikers van de financiële overzichten*";

(xxi) "Paragraaf inzake overige aangelegenheden": zoals omschreven door paragraaf 7 (b) van ISA 706 (Herzien), zijnde "*een in de controleverklaring opgenomen paragraaf waarin wordt verwezen naar een andere aangelegenheid dan de in de financiële overzichten gepresenteerde of toegelichte aangelegenheden die, op grond van de oordeelsvorming van de auditor, relevant is voor het begrip van gebruikers van de controle, de verantwoordelijkheden van de auditor of de controleverklaring*";

(xxii) "Verslag van niet-bevinding": het verslag zoals bedoeld in artikel 3:74, 2de lid WVV.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

VEREISTE WERKZAAMHEDEN EN TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN

I. Voorstelling en structuur van het commissarisverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
11. De commissaris dient een verslag op te stellen overeenkomstig ISA 700 (Herzien) en deze norm. **12.** De commissaris dient de bestemmelingen van het verslag naargelang van de omstandigheden van de opdracht, de gecontroleerde entiteit, alsook het boekjaar waarop het verslag betrekking heeft, te vermelden in de titel van zijn verslag. De gehanteerde terminologie ter identificatie van het bestuursorgaan dient minstens overeen te stemmen met de wettelijke vereisten en met de in de gecontroleerde entiteit gehanteerde praktijk. **13.** Het commissarisverslag dient een inleiding en twee afzonderlijke delen te omvatten, zijnde het "Verslag over de [geconsolideerde] jaarrekening" en de "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen". Dit vormt een geheel en is ondeelbaar. **14.** Indien de commissaris van mening is dat hij in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening een aangepast oordeel tot uitdrukking dient te brengen, dient hij na te gaan of dit oordeel het gevolg is van het niet-verkrijgen van de door artikel 3:75, §1, eerste lid, 2° of 3:80, §1, eerste lid, 2° WVV vermelde toelichtingen en informatie. Indien dit het geval is, dient hij de betrokken sectie in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening aan te passen door te vermelden dat hij van de verantwoordelijken (en van de aangestelden) van het bestuursorgaan van de vennootschap niet alle voor de controle vereiste ophelderingen en inlichtingen heeft verkregen. De commissaris dient tevens het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" aan te passen.	

I.1. Inleiding van het commissarisverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
15. De commissaris dient in de inleiding aan te geven dat zijn verslag bestaat uit, enerzijds, het verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening en, anderzijds, de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen, en dat deze een geheel vormen en ondeelbaar zijn. **16.** De inleiding dient de elementen te bevatten die vereist worden door artikel 3:75, §1, eerste lid, 1° (jaarrekening) of artikel 3:80, §1, eerste lid, 1° (geconsolideerde jaarrekening) WVV. (Par. A5-A6) **17.** Voor wat het aantal opeenvolgende boekjaren betreft dat het bedrijfsrevisorenkantoor of het geregistreerd auditkantoor, of, bij gebrek eraan, de bedrijfsrevisor belast is met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening van de entiteit sinds de eerste benoeming, dient	**A5.** Het commissarisverslag maakt deel uit van de documenten die niet later dan 15 dagen (of 30 dagen in het geval van een genoteerde vennootschap in de zin van artikel 1:11 WVV) voorafgaand aan de jaarlijkse algemene vergadering ter beschikking worden gesteld van de vennoten, aandeelhouders of leden, of aan hen worden overgemaakt. Indien de commissaris niet in staat is om de wettelijke termijnen na te leven die zijn voorgeschreven in verband met de terbeschikkingstelling van zijn verslag, is paragraaf 116 van deze norm van toepassing. (Par. 16) **A6.** De vermelding van wie tussenkomt in de benoemingsprocedure van de commissaris voorzien in artikel 3:75, §1, eerste lid, 1° (jaarrekening) of artikel 3:80, §1, eerste lid, 1° (geconsolideerde

de bedrijfsrevisor, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, in zijn verslag te vermelden welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en dat hij in functie is "sinds minstens [X] jaar". (Par. A7-A8)	jaarrekening) WVV, beoogt, naargelang van de omstandigheden, de algemene vergadering, het bestuursorgaan, het auditcomité en/of de ondernemingsraad of, in voorkomend geval, de rechtbank. (Par. 16) **A7.** Voor wat het aantal opeenvolgende boekjaren betreft dat het bedrijfsrevisorenkantoor of het geregistreerd auditkantoor, of, bij gebrek eraan, de bedrijfsrevisor belast is met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening van de entiteit sinds de eerste benoeming, kan over het algemeen worden uitgegaan van de eerste opdrachtbrief tussen de entiteit en de commissaris (rechtspersoon, zo niet, natuurlijke persoon). Naar deze eerste opdrachtbrief wordt in eerste instantie gezocht binnen het kantoor of, bij gebrek eraan, bij de verantwoordelijken van de gecontroleerde entiteit. Indien in uitzonderlijke gevallen de toegang tot de eerste opdrachtbrief via deze twee wegen niet meer mogelijk is, kan de bedrijfsrevisor een beroep doen op allerlei andere bronnen, zoals de Kruispuntbank van Ondernemingen, het Belgisch Staatsblad, de Balanscentrale, enz. Dankzij deze opzoeking zou hij over het algemeen moeten kunnen teruggaan tot 1997. (Par. 17) **A8.** In bepaalde omstandigheden, kan de commissaris het nuttig achten om daarenboven het aantal boekjaren te vermelden dat de permanente vertegenwoordiger van het bedrijfsrevisorenkantoor of van het geregistreerd auditkantoor belast is met de wettelijke controle. (Par. 17)

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

I.2. Ondertekening van het commissarisverslag en vermelding van de vestigingsplaats

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
18. Overeenkomstig de paragrafen 48 en 49 van ISA 700 (Herzien) en de artikelen 3:75, §1, eerste lid, 12°, en tweede lid, en 3:80, §1, eerste lid, 8° en tweede lid WVV, dient de commissaris zijn verslag te dagtekenen en zijn vestigingsplaats te vermelden. (Par. A9 en A10)	**A9.** De datum van het commissarisverslag verwijst naar het feit dat de commissaris rekening heeft gehouden met het effect van gebeurtenissen en transacties waarvan hij kennis heeft verkregen en die tot deze datum hebben plaatsgevonden. De verantwoordelijkheid van de commissaris voor gebeurtenissen en transacties die na deze datum hebben plaatsgevonden, wordt behandeld in de paragrafen 6 tot en met 9 van ISA 560 betreffende gebeurtenissen na de einddatum van de verslagperiode, alsook in paragraaf 116 van deze norm met betrekking tot het verslag van niet bevinding. (Par. 18) **A10.** Inzake het bepalen van de "vestigingsplaats", bevat het concept van vestiging de daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit, zoals bedoeld in artikel 43 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, door de dienstverrichter voor onbepaalde tijd en vanuit een duurzame infrastructuur, van waaruit daadwerkelijk diensten worden verricht. (Artikel 4, 5° van de Dienstenrichtlijn 2006/123/EG) In overweging (37) verduidelijkt de richtlijn dat "[i]ngeval de dienstverrichter verschillende plaatsen van vestiging heeft, is het van belang vast te stellen vanuit welke plaats van vestiging de betrokken dienst wordt verricht.". De plaats van vestiging van de commissaris komt overeen met de vestiging van waaruit daadwerkelijk de controledienst werd verricht. Dit zal één van de vestigingsadressen van het kantoor zijn zoals opgenomen in het openbaar register van de bedrijfsrevisoren. (Par. 18)

I.3. Modelverslagen

19. De commissaris dient zijn verslag aan de algemene vergadering op te stellen overeenkomstig het WVV en, in voorkomend geval, de Verordening (EU) Nr. 537/2014, alsook de ISA's, door gebruik te maken van de modelverslagen zoals opgenomen in de bijlagen bij deze norm (Par. A11): (i) Commissarisverslag (jaarrekening – entiteit anders dan: een OOB, een genoteerde entiteit, een vzw, een ivzw of een stichting) (Bijlage 1); (ii) Commissarisverslag (jaarrekening – OOB) (Bijlage 2); (iii) Commissarisverslag (jaarrekening – genoteerde entiteit anders dan een OOB[5]) (Bijlage 3); (iv) Commissarisverslag (jaarrekening – vzw, een ivzw of een stichting) (Bijlage 4)	**A11.** De modelverslagen opgenomen als bijlage bij onderhavige norm gaan uit van het feit dat de commissaris een oordeel zonder voorbehoud tot uitdrukking brengt. Wanneer de commissaris een aangepast oordeel tot uitdrukking brengt, zal dit een impact hebben op de bewoordingen van deze verslagen. (Par. 19)

[5] Een genoteerde entiteit zoals gedefinieerd in paragraaf 10 (viii) van deze norm betreft ook de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een niet-gereglementeerde markt genoteerde en de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER).

(v) Verslag van de commissaris of van de aangestelde bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening - OOB) (Bijlage 5); [ ] [3] (vi) Verslag van de commissaris of van de aangestelde bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening – entiteit anders dan een OOB) (Bijlage 6); (vii) [Verslag van de commissaris of van de aangestelde bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening - OOB) (Bijlage 7); (viii) Verslag van de commissaris of van de aangestelde bedrijfsrevisor (geconsolideerde jaarrekening – entiteit anders dan een OOB) (Bijlage 8).] [3] **20.** Wanneer de commissaris afwijkt van de volgorde van de secties zoals vermeld in de paragrafen 21 en 22 van deze norm, dient hij in overeenstemming te blijven met de artikelen 3:75 en 3:80 WVV, en, in voorkomend geval, met de Verordening (EU) Nr. 537/2014, alsook met de ISA's, en met deze norm.	

I.4. Structuur van het commissarisverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
21. Overeenkomstig ISA 700 (Herzien), dient de commissaris duidelijke titels te gebruiken in het "Verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening" en erop toe te zien om volgende secties op te nemen: (Par. A12) (i) Een sectie "Oordeel"; (ii) Een sectie "Basis voor het oordeel"; (iii) In voorkomend geval, een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden; (iv) In voorkomend geval, een sectie "Van materieel belang zijnde onzekerheid met betrekking tot continuïteit"; (v) In voorkomend geval, een sectie "Kernpunten van de controle"; (vi) In voorkomend geval, een paragraaf inzake overige aangelegenheden; (vii) Een sectie "Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de (geconsolideerde) jaarrekening"; en (viii) Een sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening".	**A12.** Onverminderd de bepalingen met betrekking tot de verplichte sectie "Kernpunten van de controle" in het kader van genoteerde entiteiten in de zin van onderhavige norm en een OOB, kan de commissaris, indien hij van oordeel is dat hij, overeenkomstig de bepalingen van artikel 3:75, §1, eerste lid, 5° en artikel 3:80, §1, eerste lid, 4° WVV, een verwijzing dient op te nemen naar bepaalde aangelegenheden waarop hij in het bijzonder de aandacht wenst te vestigen, in zijn commissarisverslag het volgende opnemen (Par. 21 en 22(viii)): – Een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden (ISA 706 (Herzien)); – Een paragraaf inzake overige aangelegenheden (ISA 706 (Herzien))[7]; of – Een sectie "Kernpunten van de controle" (ISA 701).

[7] Overeenkomstig ISA 706 (Herzien) kan een paragraaf inzake overige aangelegenheden zowel in het eerste deel getiteld "Verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening" opgenomen worden als op het einde van het tweede deel getiteld "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen".

22. De commissaris dient duidelijke titels te gebruiken in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" en dient erop toe te zien om volgende secties op te nemen: (i) Een sectie "Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan"; (ii) Een sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris"; (iii) In voorkomend geval, een sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport]"; (iv) In voorkomend geval[6], een sectie "Vermelding inzake de sociale balans"; (v) In voorkomend geval, een sectie "Vermelding inzake de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° WVV neer te leggen documenten"; (vi) Een sectie "Vermeldingen inzake de onafhankelijkheid"; (vii) Een sectie betreffende de andere vermeldingen vereist door het WVV; en (viii) In voorkomend geval, een paragraaf inzake overige aangelegenheden (Par. A12).	

II. Verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
23. Het eerste deel van het commissarisverslag dient als titel "Verslag over de [geconsolideerde] jaarrekening" te hebben. **24.** De commissaris dient zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening aan te passen in functie van de bijzonderheden van de opdracht, van de rechtsvorm van de entiteit, van het boekhoudkundig referentiestelsel en/of van de van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Indien het voor de commissaris, voor wat het aanduiden van het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel betreft, onmogelijk is te verwijzen naar "het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel", dan dient hij het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel op specifieke wijze te vermelden. (Par. A13) Wanneer de entiteit de toestemming heeft verkregen om af te wijken van het van toepassing zijnde referentiestelsel, dient de commissaris te overwegen of het noodzakelijk is om, in een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden, de aandacht van de gebruikers te vestigen op deze toestemming tot afwijking, die overeenkomstig artikel 3:7 van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen	**A13.** Het van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel kan, bijvoorbeeld, op specifieke wijze aangeduid worden door te verwijzen naar de "*International Financial Reporting Standards* zoals goedgekeurd door de Europese Unie en de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften". (Par. 24) **A14.** Voor wat artikel 3:75, §1, eerste lid, 7° WVV (art. 3:80, §1, eerste lid, 6° WVV) betreft, kan worden gesteld dat, aangezien het artikel 3:75, §1, eerste lid, 7° WVV (art. 3:80, §1, eerste lid, 6° WVV) een letterlijke overname is van de auditrichtlijn en hiervoor kan verwezen worden naar de internationale controlestandaarden van IFAC, de verklaring inzake eventuele materiële onzekerheden in verband met continuïteit zou moeten gelezen worden op volgende manier: "*in voorkomend geval, een verklaring betreffende materiële onzekerheden, die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de vennootschap om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten, indien dergelijke onzekerheden door de commissaris worden geïdentificeerd en deze geen impact hebben op het oordeel van de commissaris*".[8] (Par. 27)

[6] Wanneer de entiteit een sociale balans dient op te stellen en deze geen deel uitmaakt van de jaarrekening. Zie par. 68-72.

[8] Zie IBR-advies 2017/04: Commissarisverslag – Draagwijdte van de verklaring in het commissarisverslag van (eventuele) materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de vennootschap om haar bedrijfsactiviteiten voor te zetten (inzake het op dat moment vigerend art. 144 (huidig art. 3:75), §1, eerste lid, 7° W. Venn.).

bij de waarderingsregels in de toelichting bij de (geconsolideerde) jaarrekening wordt vermeld en verantwoord.

25. Het verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening dient een eerste sectie te omvatten die, naargelang van de omstandigheden, als titel heeft hetzij "oordeel zonder voorbehoud", ingeval een niet-aangepast oordeel tot uitdrukking wordt gebracht, hetzij "oordeel met voorbehoud", "afkeurend oordeel" of "oordeelonthouding", ingeval een aangepast oordeel tot uitdrukking wordt gebracht.

De commissaris dient in de sectie "Oordeel" te vermelden dat de uitgevoerde controle op de jaarrekening enkel de balans, de resultatenrekening en de toelichting van het afgesloten boekjaar omvat, onverminderd ISA 710. De gebruikte terminologie dient te worden aangepast aan het gehanteerde boekhoudkundig referentiekader. Indien dit boekhoudkundig referentiekader bestaat uit de *International Financial Reporting Standards* zoals goedgekeurd door de Europese Unie en de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, dient de commissaris, in voorkomend geval, te vermelden dat de uitgevoerde controle op de geconsolideerde jaarrekening enkel de geconsolideerde balans, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht, alsook de toelichting van het afgesloten boekjaar omvat.

26. De eerste sectie zoals bedoeld in paragraaf 25, eerste lid, dient onmiddellijk gevolgd te worden door een sectie met de titel "Basis voor het oordeel" dat op dezelfde manier als voorzien in paragraaf 25, eerste lid, van deze norm de vorm van het tot uitdrukking gebracht oordeel dient aan te duiden.

27. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 7° WVV (art. 3:80, §1, eerste lid, 6° WVV) dient het verslag, in voorkomend geval, "*een verklaring betreffende materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van de vennootschap om haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten*" te bevatten. Daartoe dient de commissaris ISA 570 (Herzien) toe te passen (Par. A14)

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

II.1. Verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
28. De volledige beschrijving van de verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de controle van de (geconsolideerde) jaarrekening, voorzien in paragraaf 41 (a) van ISA 700 (Herzien), dient opgenomen te worden in het verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening, in voorkomend geval aangepast zoals vereist door paragraaf 28 van ISA 705 (Herzien). De alternatieven vermeld in paragraaf 41 (b) en (c) van ISA 700 (Herzien) zijn derhalve niet van toepassing in België. **29.** Overeenkomstig paragraaf 16(d) van ISA 260 (Herzien), dient de commissaris de eventuele omstandigheden die de vorm en de inhoud van het commissarisverslag beïnvloeden, mee te delen aan het bestuursorgaan. Overeenkomstig paragraaf 30 van ISA 705 (Herzien), dient de commissaris, als hij verwacht een aangepast oordeel tot uitdrukking te brengen, de omstandigheden die tot de verwachte aanpassing hebben geleid alsmede de voorgestelde formulering van de aanpassing aan het bestuursorgaan mee te delen. Bijzondere aandacht dient hierbij besteed te worden aan inbreuken op het boekhoudrecht die de commissaris heeft vastgesteld en die het bestuursorgaan zouden kunnen verplichten de jaarrekening te corrigeren (art. 3:19, 3:49, 3:53 WVV). Indien de commissaris verwacht hierdoor zijn oordeel aan te passen, dient hij dit met het bestuursorgaan te bespreken. (par. A15)	**A15.** Het tot uitdrukking brengen van een aangepast oordeel ontslaat het bestuursorgaan niet van zijn verantwoordelijkheid omtrent het vaststellen van de jaarrekening en doet geen afbreuk aan de in de opdrachtbrief omschreven verantwoordelijkheden van de commissaris en het bestuursorgaan. (par. 29)

II.2. Kernpunten van de controle

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
30. In voorkomend geval, wanneer de commissaris kernpunten van de controle bepaalt en deze communiceert in zijn commissarisverslag, dient hij ISA 701 toe te passen. (Par. A16)	**A16.** Overeenkomstig paragraaf 5 van ISA 701 is deze ISA van toepassing op controles van volledige sets van financiële overzichten voor algemene doeleinden van genoteerde entiteiten. Overeenkomstig paragraaf 5 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's, betreft het de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 1:11 WVV, alsook op een niet-gereglementeerde markt en de vennootschappen waarvan de aandelen, winstbewijzen of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt buiten de Europese Economische Ruimte (EER). (Par. 30)

II.2.1. Bijzonderheden met betrekking tot OOB-verslagen

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
31. Overeenkomstig paragraaf 6 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's[9] en artikel 10, §2, c) van de Verordening (EU) Nr. 537/2014, dient de commissaris, indien de gecontroleerde entiteit een OOB is, in zijn verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening, een sectie met betrekking tot de kernpunten van de controle op te nemen en ISA 701 toe te passen. Overeenkomstig ISA 701 (par. 14 (a)), moeten deze kernpunten van de controle niet worden gecommuniceerd indien de communicatie ervan verboden is door wet- of regelgeving. (Par. A17) Ingevolge artikel 10 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014 dient elk kernpunt van de controle te worden beschreven. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van de entiteit en de controle, kan de commissaris bepalen dat er geen kernpunten van de controle zijn om te communiceren. In dit geval dient de commissaris, overeenkomstig paragraaf 16 van ISA 701, een vermelding hierover op te nemen in de sectie "Kernpunten van de controle". De mogelijkheid voorzien door ISA 701 (par. 14 (b)[10]) om in buitengewoon zeldzame omstandigheden een kernpunt van de controle niet te communiceren is in België niet van toepassing.	**A17.** Wet- of regelgeving kan de openbaarmaking van de aangelegenheid verbieden, bijvoorbeeld het feit dat de melding aan de CFI van een vermoeden inzake witwassen van geld niet mag worden gecommuniceerd. In voorkomend geval, kan de commissaris het nuttig oordelen om juridisch advies in te winnen. (Par. 31)

III. Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
32. Het tweede deel van het commissarisverslag dient als titel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" te hebben. (Par. A18) **33.** Indien de commissaris van oordeel is dat de door het bestuursorgaan verstrekte informatie, zoals vereist door het WVV, niet volledig is ten aanzien van de informatie waarvan hij kennis heeft verkregen tijdens zijn opdracht, mag hij zich niet in de plaats van het bestuursorgaan stellen en dus niet zelf de inlichtingen, waarvoor deze laatste verantwoordelijk is, in zijn verslag vermelden. (zie ook par. 59-60) **34.** De commissaris dient het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" aan te passen in functie van de bijzonderheden van de opdracht, van de verantwoordelijkheden van het	**A18.** Overeenkomstig de artikelen 3:75, §1, eerste lid, 3°, 5°, 6°, 8°, 9°, 10° en 11° en 3:80, §1, eerste lid, 4°, 5° en 7° WVV en ISA 720 (Herzien), bevat het commissarisverslag verschillende bijkomende aangelegenheden in de door paragraaf 22 aangeduide secties. Deze aangelegenheden worden opgenomen in het tweede deel van het commissarisverslag, getiteld "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen", omdat het hier in hoofdzaak specifiek Belgische wettelijke aangelegenheden betreft die geen afbreuk doen aan het oordeel over de (geconsolideerde) jaarrekening opgenomen in het eerste deel getiteld "Verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening". (Par. 32)

[9] Paragraaf 6 van de norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de ISA's bepaalt: *"De bedrijfsrevisor zal, teneinde te voldoen aan de verplichting in artikel 10, lid 2, c) van de Europese Verordening Nr. 537/2014 van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie, ISA 701 toepassen op de controle van organisaties van openbaar belang zoals gedefinieerd door de Belgische wetgeving tot omzetting van voormelde Europese Verordening."*.

[10] Krachtens paragraaf 14 (b) van ISA 701 "*bepaalt de auditor in buitengewoon zeldzame omstandigheden dat de aangelegenheid niet gecommuniceerd dient te worden in de controleverklaring omdat redelijkerwijs verwacht wordt dat de nadelige gevolgen van dergelijke communicatie groter zijn dan de voordelen voor het maatschappelijk verkeer. Dit is niet van toepassing indien de entiteit publiekelijk informatie over de aangelegenheid openbaar heeft gemaakt.*".

bestuursorgaan en van de commissaris, van de rechtsvorm van de entiteit en/of van de van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. **35.** In het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" dient de commissaris rekening te houden met de gevolgen van een aangepast oordeel over de (geconsolideerde) jaarrekening. **36.** De commissaris dient in zijn controledossier de werkzaamheden te documenteren, alsook de hieruit getrokken conclusies die hem in staat moeten stellen om het deel betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen uit te brengen.	

III.1. Beschrijving van de verantwoordelijkheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
37. De commissaris dient, in de betrokken secties, de verantwoordelijkheden te beschrijven van het bestuursorgaan en van de commissaris inzake de aangelegenheden waarover hij zijn verslag dient uit te brengen.	

III.2. Jaarverslag

III.2.1. Verificatiewerkzaamheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
38. De vereiste werkzaamheden met betrekking tot het jaarverslag bevatten de volgende controlestappen: (Par. A19) (i) Het nazicht of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het WVV; (Par. 39 en A20) (ii) Het nazicht of het jaarverslag overeenstemt met de (geconsolideerde) jaarrekening; (Par. 40-41) (iii) Het nazicht van de volledigheid van het jaarverslag; (Par. 42-52 en par. A21-A29); (iv) Het nazicht of het jaarverslag geen van materieel belang zijnde afwijkingen bevat, in het bijzonder ten aanzien van de kennis verkregen in de controle (Par. 53). Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden dient de commissaris rekening te houden met het materialiteitsbegrip, behoudens indien dit door of krachtens de wet is uitgesloten.	**A19.** Bijlage 1 bevat een schematische toelichting inzake het jaarverslag. (Par. 38)

(i) Het nazicht of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
39. De commissaris dient na te gaan of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het WVV. Indien het bestuursorgaan van een entiteit, die niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden om een jaarverslag te moeten opstellen, een document opstelt met de titel "jaarverslag" of dat de indruk wekt om een "jaarverslag" te zijn, dient de commissaris ISA 720 (Herzien) toe te passen en verslag uit te brengen overeenkomstig de paragrafen 62 en 63 van onderhavige norm. (Par. A20)	**A20.** In voorkomend geval kan de commissaris in de betrokken sectie aangeven dat de entiteit wettelijk niet verplicht is om een "jaarverslag" op te stellen maar heeft beslist om er toch één op te stellen zonder daarbij de bepalingen van artikel 3:6 of 3:32 (3:48 of 3:52) WVV na te leven. (Par. 39)

(ii) Nazicht van de overeenstemming van het jaarverslag met de (geconsolideerde) jaarrekening

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
40. Inzake het jaarverslag, dient de commissaris, overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° WVV, aan te geven of het jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening. **41.** Teneinde te voldoen aan de wettelijke verplichting inzake het jaarverslag zoals vermeld in paragraaf 40, dient de commissaris de door paragraaf 14 (a) van ISA 720 (Herzien) vereiste werkzaamheden toe te passen.	

(iii) Nazicht van de volledigheid van het jaarverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
42. De commissaris dient er zich, overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° WVV, van te vergewissen dat het jaarverslag is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 (of 3:32) of 3:48 (3:52) WVV en, bijgevolg dat alle door het WVV voorgeschreven vermeldingen worden behandeld in het jaarverslag. (Par. A21-A28)	**A21.** De term "behandeld" betekent naar de inhoud beschreven door het bestuursorgaan. (Par. 42) ISA 720 (Herzien) laat de commissaris toe om zich te verzekeren van de naleving door het bestuursorgaan van de door artikel 3:6 (of 3:32) (voor vennootschappen) en 3:48 of 3:52 (voor verenigingen en stichtingen) WVV voorgeschreven vermeldingen na te gaan en om, ingevolge zijn vaststellingen, hierover verslag uit te brengen.
43. Indien één van de door artikelen 3:5 en 3:6 (of 3:32) of 3:48 (3:52) WVV voorgeschreven vermeldingen niet van toepassing is, dient de commissaris er zich van te vergewissen dat het jaarverslag dit vermeldt. (Par. A22)	**A22.** De artikelen 3:6 en 3:32 WVV (voor vennootschappen) en 3:48 en 3:52 WVV (voor verenigingen en stichtingen) stellen dat het jaarverslag de aldaar opgenomen vermeldingen moet bevatten. Derhalve dient de entiteit elke aangelegenheid te vermelden in het jaarverslag, zelfs al is dit punt niet van toepassing. (Par. 43)
Continuïteitsveronderstelling (art. 3:6, §1, 6° WVV/art. 3:48, §2, 6° WVV)	

44. Wanneer uit de balans een overgedragen verlies blijkt, of wanneer uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt, dient de commissaris na te gaan of het jaarverslag voldoende onderbouwing geeft voor de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit. **45.** Indien de gecontroleerde entiteit dermate in financiële moeilijkheden verkeert dat deze toestand het in het verslag over de jaarrekening vermelde oordeel van de commissaris beïnvloedt, dient de commissaris zich ervan te vergewissen dat de in het jaarverslag opgenomen informatie consistent is met dit oordeel, zonder afbreuk te doen aan de naleving van de procedure voorzien in het artikel 3:69 WVV. Zo dient de commissaris ook zorgvuldig de inhoud van de in het jaarverslag verstrekte informatie te onderzoeken teneinde na te gaan of het gebruikmaken van de continuïteitsveronderstelling bij de opstelling van de jaarrekening gerechtvaardigd is. **46.** Bij de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling van financiële instellingen dient de commissaris de specifieke regelgeving voor liquiditeit en solvabiliteit in acht te nemen.	

Specifieke aspecten bij het nazicht van de volledigheid van het jaarverslag (genoteerde vennootschappen)

Verklaring inzake deugdelijk bestuur (art 3:6, §2, WVV) **47.** In het geval van een genoteerde vennootschap dient de commissaris er zich bij het nazicht van de volledigheid van het jaarverslag van te vergewissen of het jaarverslag een verklaring inzake deugdelijk bestuur bevat. (Par. A23 en A24)	Verklaring inzake deugdelijk bestuur (art 3:6, §2, WVV) **A23.** De genoteerde vennootschappen zoals gedefinieerd in artikel 1:11 WVV dienen in hun jaarverslag een verklaring inzake deugdelijk bestuur openbaar te maken. De inhoud van de verklaring inzake deugdelijk bestuur of verklaring inzake corporate governance (of CG-Verklaring), die een specifiek onderdeel van het jaarverslag vormt, verschilt naarmate aandelen dan wel andere effecten worden verhandeld op de gereglementeerde markt. (Par. 47) **A24.** In het kader van een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:6, §4 WVV, maken de sociale, de personeels- en milieuaangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping deel uit van het jaarverslag en maken zij als zodanig integraal deel uit van het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 12, §2 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt. In het kader van een op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschap in de zin van artikel 1:11 WVV, moet het diversiteitsbeleid dat wordt gevoerd met betrekking tot de leden van de raad van bestuur, of, in voorkomend geval, de raad van toezicht en de directieraad, de personen belast met de leiding en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap worden beschreven in de verklaring inzake deugdelijk bestuur, die een specifiek onderdeel van het jaarverslag vormt (art. 3:6, §2 WVV) en als zodanig integraal deel uitmaakt van het door ISA 720 (Herzien) beoogd jaarrapport. (*cf.* sectie III.3.) (Par. 47)
Aanduiding van de Code 2020, alsook aanduiding van de delen waarvan de vennootschap afwijkt en de gegronde redenen daarvoor (art. 3:6, §2, eerste lid, 1° en 2° WVV)	*Aanduiding van de Code 2020, alsook aanduiding van de delen waarvan de vennootschap afwijkt en de gegronde redenen daarvoor (art. 3:6, §2, eerste lid, 1° en 2° WVV)*

48. De commissaris dient geen kwalitatieve analyse te verrichten van de eventuele afwijkingen bij toepassing van het "pas toe of leg uit"-beginsel, noch van de motivering van de vennootschap voor deze afwijkingen. Voor zover echter geen enkele gegronde reden werd gegeven terwijl de vennootschap heeft afgeweken van de bepalingen van de Code 2020 of ingeval de verstrekte toelichting kennelijk inconsistent is met de informatie waarvan de commissaris kennis heeft gekregen in het kader van zijn opdracht, dient de commissaris dit te vermelden in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag". (Par. A25)	**A25.** De verklaring inzake deugdelijk bestuur bevat tegelijkertijd de vereiste vermeldingen (namelijk degene bedoeld in het WVV, waarop het "pas toe of leg uit"- beginsel niet van toepassing is, en waarvan een afwijking niet kan worden verantwoord middels een adequate toelichting), en bovendien de door de Code 2020 vereiste vermeldingen waarop het "pas toe of leg uit"-beginsel wel van toepassing is (en waarvan kan worden afgeweken mits een voldoende motivering in voormelde verklaring). Minstens eenmaal per jaar wordt door de secretaris van de vennootschap aan de raad een beschrijving gegeven van de afwijkingen teneinde de kwaliteit van elke uitleg te controleren. (Par. 48)
Beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheersystemen in het kader van het proces van financiële verslaggeving (art. 3:6, §2, eerste lid, 3° WVV en art. 3:32, 7° WVV) **49.** De commissaris dient zich niet uit te spreken over het feit of de toegepaste procedures van interne controle en risicobeheer in het kader van het financiële verslaggevingsproces al dan niet geschikt zijn, maar dient er in het bijzonder op toe te zien dat de beschrijving overeenstemt met de werkelijkheid en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie waarvan hij kennis heeft gekregen in het kader van zijn opdracht. Indien er sprake is van dergelijke van materieel belang zijnde inconsistenties, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan dat alle passende maatregelen treft. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris de van materieel belang zijnde inconsistenties te vermelden in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag". (Par. A26-A27) **50.** Indien de vennootschap een vermelding omtrent de effectiviteit van de interne controle en risicobeheersystemen opneemt, dient de commissaris in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag" te vermelden dat zijn verslag geen betrekking heeft op de vermelding met betrekking tot de effectiviteit van de interne controle- en risicobeheerssystemen.	*Beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheersystemen in het kader van het proces van financiële verslaggeving (art. 3:6, §2, eerste lid, 3° WVV en art. 3:32, 7° WVV)* **A26.** Aangezien de wet geen omschrijving bevat van de karakteristieken van een intern controle- en risicobeheerssysteem, dient de raad (van bestuur of van toezicht) deze karakteristieken vast te leggen. De Code 2020 bepaalt dat de raad dient te zorgen voor een kader voor de interne controles (dit zijn systemen voor het identificeren, evalueren, beheren en opvolgen van financiële en andere risico's), dat wordt voorgesteld door het uitvoerend management, en dient de implementatie van dit kader te beoordelen (bepalingen 2.14 en 2.19 Code 2020).[11] (Par. 49) **A27.** Wanneer de commissaris kennis neemt van de procedures van interne controle en risicobeheer in het kader van het financiële verslaggevingsproces en de documentatie raadpleegt die aan de basis ligt van de beschrijving door de vennootschap, kan hij verwijzen naar ISA 315 (Herzien). (Par. 49)
Remuneratieverslag (art. 3:6, §§3 en 3/1, WVV) **51.** In het geval van een genoteerde vennootschap dient de commissaris er zich bij het nazicht van de volledigheid van het jaarverslag van te vergewissen of het jaarverslag een remuneratieverslag bevat. (Par. A28-A29) De commissaris dient zich niet uit te spreken over de gepastheid van het door het bestuursorgaan ingevoerde remuneratiebeleid, maar dient er in het bijzonder op toe te zien dat de beschrijving overeenstemt met de werkelijkheid en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie die hij tijdens zijn opdracht heeft verkregen. Indien dit toch het geval is, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan en het bestuursorgaan te	Remuneratieverslag (art. 3:6, §§3 en 3/1, WVV) **A28.** De genoteerde vennootschappen zoals gedefinieerd in artikel 1:11 WVV zijn er wettelijk toe gehouden in hun jaarverslag een remuneratieverslag openbaar te maken. Het remuneratieverslag, dat een specifiek onderdeel van het jaarverslag vormt, bevat ten minste de informatie opgesomd in artikel 3:6, §3 WVV. (Par. 51) *Financiële (art. 3:6, §3, eerste lid, 3°, 4° 6°, 7°, 8°, 9°, WVV) en niet-financiële informatie (art. 3:6, §3, eerste lid, 1°, 2°, 5°,10°, 11°, WVV)*

[11] http://www.corporategovernancecommittee.be/library/documents/Interne controle/2011 01 10_CONTROLE INTERNE_FR.pdf www.corporategovernancecommittee.be/nl/instrumenten/richtlijnen_interne_controle/

verzoeken alle passende maatregelen te treffen. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris de van materieel belang zijnde inconsistenties te vermelden in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag", zonder zich evenwel in de plaats te stellen van het bestuursorgaan door deze te verbeteren.	**A29.** De genoteerde vennootschappen nemen de openbaar te maken financiële en de niet-financiële informatie op in hun remuneratieverslag. (Par. 51)

"Niet-financiële informatie" (OOB)

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
52. Wanneer een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:6, §4 (of 3:32, §2) WVV, verplicht is om een verklaring van niet-financiële informatie openbaar te maken, dient de commissaris na te gaan of deze informatie werd opgenomen in het jaarverslag of in een afzonderlijk verslag. Wanneer deze OOB beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag als bijlage gevoegd bij het jaarverslag. Ongeacht het feit of de verklaring van niet-financiële informatie is opgenomen in het jaarverslag dan wel in een afzonderlijk verslag dat als bijlage bij het jaarverslag is gevoegd, formuleert de commissaris, overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° (of 3:80, §1, eerste lid, 5°) WVV, in zijn verslag een oordeel dat aangeeft of de niet-financiële informatie zoals bedoeld in artikel 3:6, §4 (of 3:32, §2) WVV, en zoals opgenomen hetzij in het jaarrapport, hetzij in een afzonderlijk verslag, enerzijds in overeenstemming is met de (geconsolideerde) jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en anderzijds de door artikel 3:6, §4 (of 3:32, §2) WVV vereiste inlichtingen bevat. De paragrafen 38 tot 53 zijn van toepassing op de verklaring van niet-financiële informatie. (zie ook par. A24)	

(iv) Het nazicht van het bestaan van eventuele afwijkingen van materieel belang in het jaarverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
53. Teneinde na te gaan of het jaarverslag afwijkingen van materieel belang bevat, in het bijzonder ten aanzien van de kennis verkregen in de controle, dient de commissaris ISA 720 (Herzien) toe te passen, in het bijzonder de paragrafen 14 (b) en 15.	

III.2.2. Rapporteringsvereisten inzake het jaarverslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN

54. De commissaris dient naar aanleiding van zijn vaststellingen inzake het jaarverslag een sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag" in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" op te nemen.

55. Onverminderd de hiernavolgende paragrafen, bevat ISA 720 (Herzien) de toe te passen vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten betreffende de in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag" op te nemen vermeldingen.

Jaarverslag

56. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° (3:80, §1, eerste lid, 5°) WVV, dient de commissaris aan te geven of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en of het is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 WVV (voor vennootschappen) of het artikel 3:48 (3:52) WVV (voor verenigingen en stichtingen).

57. Indien de commissaris, op grond van de werkzaamheden vermeld in paragrafen 40 en 41, tot de conclusie komt dat het jaarverslag (over de geconsolideerde jaarrekening) niet overeenstemt met de jaarrekening, dient hij dit te vermelden in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag".

58. Indien de commissaris, op grond van de werkzaamheden vermeld in paragrafen 42 tot 52, van oordeel is dat het jaarverslag (over de geconsolideerde jaarrekening) alle door het WVV voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient hij te verklaren in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag" dat het jaarverslag is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 (of 3:32) WVV (voor vennootschappen) of het artikel 3:48 (3:52) WVV (voor verenigingen en stichtingen).

59. Indien de commissaris van oordeel is dat voormeld jaarverslag niet alle door het WVV voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passende gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag" te vermelden dat het jaarverslag niet is opgesteld overeenkomstig artikel 3:6 (of 3:32) WVV (voor vennootschappen) of het artikel 3:48 (3:52) WVV (voor verenigingen en stichtingen).

60. Indien de commissaris van oordeel is dat voormeld jaarverslag onvoldoende de door het WVV voorgeschreven vermeldingen behandelt, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient hij deze ontoereikendheid te vermelden in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag".

61. De commissaris dient tevens, in de sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag", een paragraaf op te nemen betreffende het eventueel bestaan van een van materieel belang zijnde afwijking in

het jaarverslag. ISA 720 (Herzien) bevat de toe te passen vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten. *Vrijwillig opgesteld jaarverslag indien een entiteit niet voldoet aan de wettelijke voorwaarden om een jaarverslag te moeten opstellen (Par. 39, 2de lid)* **62.** De commissaris dient overeenkomstig paragraaf 22, (iii) van onderhavige norm in het deel "Overige door wet-en regelgeving gestelde eisen" verslag overeenkomstig ISA 720 (Herzien) uit te brengen .De commissaris dient in de hoofding van de sectie de benaming van het vrijwillig opgesteld jaarverslag op te nemen ("Aspecten betreffende het [jaarverslag]"). **63.** De commissaris dient tevens de paragrafen 99 tot en met 101 van onderhavige norm met betrekking tot de naleving door de entiteit van de bepalingen van het WVV inzake het opstellen van een jaarverslag toe te passen.	

III.3. "Andere informatie opgenomen in het jaarrapport"

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
64. Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen". (Par. A30-A31) **65.** De vereiste werkzaamheden met betrekking tot de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bevatten de controleprocedures bepaald door ISA 720 (Herzien). (Par. A30) **66.** De identificatie van de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en de daarop betrekking hebbende conclusies van de commissaris dienen opgenomen te worden in de sectie getiteld "Aspecten betreffende het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport". (Par. A30)	**A30.** De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen). (Par. 64-66) **A31.** Onverminderd het vermelde in paragraaf A24, geeft paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". (Par. 64) Het gaat bijvoorbeeld over: • Aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; • Maatschappelijke verslagen; • Duurzaamheidsverslagen; • Rapporten over diversiteit en gelijke behandeling; • Rapporten over productverantwoordelijkheid; • Rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; • Rapporten over mensenrechten.

III.5. Nazicht van de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7°, 8° en §2 WVV neer te leggen documenten

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
67. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 10° WVV dient de commissaris, in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen", een vermelding op te nemen die aangeeft dat de documenten die overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7°, 8° en §2 WVV moeten worden neergelegd zowel qua vorm als inhoud de door dit Wetboek verplichte informatie bevatten en dit, in voorkomend geval,: (a) in de sectie "Vermelding betreffende de sociale balans"; en/of (b) in de sectie "Vermelding betreffende de door artikel 3:12, §1, 5° en 7° WVV neer te leggen documenten". (Par. A32-A33) **68.** De commissaris dient na te gaan of, volgens zijn professionele oordeelsvorming: a. naar de vorm, de documenten daadwerkelijk alle informatie bevatten die door het WVV worden vereist (met inbegrip van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen); b. naar de inhoud, de verstrekte documenten geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevatten ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn opdracht.	**A32.** Overeenkomstig artikel 3:12, §2 WVV, hoeft informatie die reeds afzonderlijk in de jaarrekening wordt vermeld niet te worden herhaald in een document neer te leggen in toepassing van artikel 3:12 WVV. Bijgevolg handelt de vermelding zoals bedoeld in artikel 3:75, §1, eerste lid, 10° WVV over het algemeen over de sociale balans, zo er een is, voorgeschreven door de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° WVV (zie par. A34-A36). (Par. 67) **A33.** In voorkomend geval, legt het bestuursorgaan ook de volgende informatie neer overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° WVV: (Par.67) (i) Een stuk met de bedragen vermeld in artikel 3:12, §1, 5° WVV; (ii) Een lijst van deelnemingen, overeenkomstig artikel 3:12, §1, 7° WVV; aan deze lijst wordt in voorkomend geval toegevoegd: een overzicht van ondernemingen waarvoor de vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid.

III.6. Sociale balans

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
69. Wanneer de entiteit een sociale balans dient op te stellen, dient de commissaris zich ervan te verzekeren dat deze opgesteld is overeenkomstig de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. (par. A34) **70.** [Wanneer een ondernemingsraad werd opgericht in de entiteit, dient de commissaris bovendien de norm inzake de opdrachten van de bedrijfsrevisor bij de ondernemingsraad toe te passen.] [3]	**A34.** De inhoud van de sociale balans wordt bepaald door Hoofdstuk IX van de wet van 22 december 1995 houdende maatregelen tot uitvoering van het meerjarenplan voor werkgelegenheid en het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. (Par. 69)

III.6.1. Uit te voeren werkzaamheden op de sociale balans

71. Wanneer de sociale balans geen deel uitmaakt van de jaarrekening dient de commissaris na te gaan of de sociale balans overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° WVV neer te leggen bij de Nationale Bank van België, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen bevat en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn opdracht.	**A35.** De door de [commissaris] [3] gehanteerde aanpak, bepaald op grond van zijn professionele oordeelsvorming[, en een professioneel-kritische ingesteldheid,] waarbij hij [, in voorkomend geval, zich baseert op de interne controlemaatregelen die de entiteit heeft opgezet en door bijkomende gegevensgerichte controles uit te voeren die hij noodzakelijk acht in het licht van de aard van de rubriek van de sociale balans (boekhoudkundige of niet-boekhoudkundige

Indien de sociale balans deel uitmaakt van de jaarrekening (verenigingen en stichtingen), laat het naleven van de ISA's de commissaris toe om een oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening, met inbegrip van de sociale balans, tot uitdrukking te brengen. (par. A35)

[71bis. In het kader van zijn risicoanalyse, dient de commissaris, indien nodig, een specifieke materialiteit te bepalen (par. A35bis).

71ter. De commissaris dient zich ervan te vergewissen dat de rubrieken van de sociale balans zijn ingevuld, rekening houdend met technische concepten en hun doelstelling, overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de algemeen aanvaarde methodologieën zodat interpretatie zoveel mogelijk wordt vermeden. (par. A35ter)] [3]

rubriek) en van zijn risicoanalyse en] [3] de materialiteit in acht neemt, kan bijvoorbeeld het volgende omvatten: (Par. 71)

- het bevragen van de directie [en de personeelsdienst] [3] van de gecontroleerde entiteit inzake [de processen] [3] tot opmaak van de sociale balans;
- het [verkrijgen van] [3] de directie van de gecontroleerde entiteit [van] [3] alle bewijsstukken en documenten [met betrekking tot de sociale balans voor te leggen (zoals bv. gegevens afkomstig van het sociaal secretariaat en de interimkantoren)] [3];
- een analyse door middel van een analytische beoordeling;
- [het aansluiten] [3] van geselecteerde bedragen of andere elementen in de sociale balans [ ] [3] met dergelijke bedragen of andere elementen in deze sociale documenten [van de entiteit] [3];
- [het nagaan van de volledigheid van de verplicht op te nemen inlichtingen;] [3]
- [indien nodig, het uitvoeren van steekproeven teneinde de consistentie] [3] van de gegevens opgenomen in de sociale balans [met] [3] de bewijsstukken [na te gaan] [3], meer bepaald met betrekking tot [bijvoorbeeld:
  - het uitsplitsen van de loonkosten per geslacht en per categorie (voltijds/deeltijds/ Totaal in voltijdse equivalenten (VTE));
  - de uitsplitsing van de uren en de VTE volgens de aard van de arbeidsovereenkomst, het geslacht en het studieniveau, alsook volgens de beroepscategorie;
  - de gegevens met betrekking tot de uitzendkrachten in vergelijking met deze van het personeel van de entiteit;
  - inlichtingen over opleidingsinitiatieven en de uitsplitsing ervan per geslacht en per soort opleiding;] [3]

- [wanneer een entiteit gebruik maakt van service-organisaties, zoals een sociaal secretariaat, nagaan of er geen van materieel belang zijnde inconsistenties bestaan tussen de gegevens die zijn opgenomen in de sociale balans en deze die werden verstrekt door de service-organisaties] [3]**Error! Bookmark not defined.**; indien er aanwijzingen zijn dat de [door de service-organisatie] [3] verstrekte gegevens niet accuraat zijn, is het aangewezen dat de commissaris de entiteit verzoekt zelf de gegevens van de sociale balans samen te stellen op basis van de interne documentatie, eerder dan aan de hand van de extern aangeleverde gegevens (bv. inzake het opleidingsniveau of met betrekking tot de vorming).

[A35bis. De commissaris kan, indien hij dit nodig acht, een of meer specifieke materialiteitsdrempels vaststellen voor bepaalde rubrieken van de sociale balans in functie van de omstandigheden en zijn perceptie van de behoeften van de gebruikers van de sociale balans.

A35ter. De voorbereiding van bepaalde rubrieken van de sociale balans kan een zekere techniciteit omvatten: de omvang van belangrijke gegevens, de traceerbaarheid van informatie, de complexiteit

	van bepaalde sociale termen, de waardering van geïdentificeerde hoeveelheden, enz. De toelichtingsnota die door de NBB werd opgesteld kan hiertoe op nuttige wijze worden geraadpleegd.] [3]

III.6.2. Rapportering omtrent de sociale balans

(i) De sociale balans maakt geen deel uit van de jaarrekening

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
72. Wanneer de sociale balans geen deel uitmaakt van de jaarrekening en indien de commissaris vaststelt dat de sociale balans overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° WVV neer te leggen bij de Nationale Bank van België, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen bevat en geen van materieel belang zijnde inconsistenties bevat ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn opdracht, dient hij dit aan te geven in de sectie "Vermelding betreffende de sociale balans". **73.** Indien de commissaris kennis heeft van het feit dat de sociale balans onjuiste informatie bevat, of qua vorm of qua inhoud, niet alle door dit Wetboek vereiste informatie bevat, of indien hij de sociale balans niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt zijn commissarisverslag uit te brengen, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien de situatie niet wordt verholpen, dient de commissaris, in de sectie "Vermelding betreffende de sociale balans", aan te geven dat de sociale balans niet of niet tijdig werd voorgelegd of dat bepaalde informatie hierin onjuist is of niet qua vorm en/of qua inhoud alle informatie bevat zoals vereist door het WVV. [Als de commissaris het noodzakelijk acht de aandacht van gebruikers te vestigen op een of meerdere punten die, op grond van zijn professionele oordeelsvorming relevant zijn voor het begrip van de gebruikers van de uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot de sociale balans, dient de commissaris dit te vermelden in deze sectie. (par. A35quater)] [3]	**[A35quater.** De vermelding waarvan sprake in paragraaf 73 kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn wanneer de commissaris wordt geconfronteerd met gegevens die complex zijn, en/of moeilijk nauwkeurig te kwantificeren/waarderen, en/of waarvoor redelijke schattingen moeten worden gemaakt bij gebrek aan andere mogelijkheden.] [3]

(ii) De sociale balans maakt deel uit van de jaarrekening

74. Indien de commissaris vaststelt dat de sociale balans geen van materieel belang zijnde afwijking bevat met een impact op het getrouw beeld van de jaarrekening, dient de commissaris, conform artikel 3:75, §1, eerste lid, 8° WVV, geen specifieke vermelding op te nemen in het tweede deel van zijn commissarisverslag. (par. A36) **75.** Indien de commissaris kennis heeft van het feit dat de sociale balans een van materieel belang zijnde afwijking bevat met een impact op het getrouw beeld van de jaarrekening, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan.	**A36.** In het geval van verenigingen en stichtingen, maakt de sociale balans deel uit van de jaarrekening en bevat het oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening eveneens de sociale balans. Een aparte vermelding in het tweede deel van het commissarisverslag is bijgevolg niet van toepassing. (Par. 74) **[A36bis.** Een paragraaf inzake overige aangelegenheden kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn wanneer de commissaris wordt geconfronteerd met gegevens die complex zijn, en/of moeilijk nauwkeurig te

Indien de situatie niet wordt verholpen, dient de commissaris een aangepast oordeel tot uitdrukking te brengen. [Als de commissaris het noodzakelijk acht de aandacht van gebruikers te vestigen op een of meerdere punten die, op grond van zijn professionele oordeelsvorming en zonder afbreuk te doen aan zijn oordeel relevant zijn voor het begrip van de gebruikers van de uitgevoerde werkzaamheden met betrekking tot de sociale balans, dient de commissaris hierop de aandacht te vestigen in een paragraaf inzake overige aangelegenheden. (par. A36bis)] [3] **76.** De commissaris dient de incoherenties in de sociale balans, voor zover er worden vastgesteld, die geen impact hebben op de draagwijdte van het oordeel, mee te delen aan het management.	kwantificeren/waarderen, en/of waarvoor redelijke schattingen moeten worden gemaakt bij gebrek aan andere mogelijkheden.] [3]

III.7. Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV neer te leggen documenten

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
77. Onverminderd paragraaf 78, dient de commissaris in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" de lijst op te nemen van de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° WVV naast de jaarrekening moet neerleggen en die hij heeft nagezien, behoudens indien deze deel uitmaken van de jaarrekening (art. 3:12, §2 WVV). **78.** Indien de commissaris vaststelt dat de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV naast de jaarrekening bij de Nationale Bank van België moet neerleggen, zowel qua vorm als qua inhoud, alle informatie bevatten zoals vereist door voormeld Wetboek, dan dient hij hierover een vermelding op te nemen in de sectie "Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV neer te leggen documenten". **79.** Indien de commissaris kennis heeft van het feit dat een of meerdere overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV neer te leggen documenten, qua vorm of qua inhoud, niet alle door dit wetboek vereiste informatie bevatten of van materieel belang zijnde inconsistenties bevatten ten aanzien van de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn opdracht, of indien hij de documenten niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt zijn commissarisverslag uit te brengen, dient de commissaris dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien aan de situatie niet wordt verholpen, dient de commissaris in de sectie "Vermelding betreffende bepaalde overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en §2 WVV neer te leggen documenten" aan te geven welk(e) document(en) niet werd(en) voorgelegd of niet qua vorm en/of qua inhoud alle informatie bevat(ten) zoals vereist door het WVV. (par. A37)	**A37.** Overeenkomstig artikel 3:74, eerste lid, WVV, is het bestuursorgaan van de entiteit ertoe gehouden de nodige stukken te overhandigen aan de commissaris opdat hij zijn verslag kan opstellen, en dit ten minste één maand of, bij de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een markt als bedoeld in artikel 1:11 WVV, vijfenveertig dagen vóór de geplande datum van de algemene vergadering. (Par. 79)

III.8. Vermeldingen met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissaris

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
80. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 11° en artikel 3:80, §1, eerste lid, 7° WVV, dient de commissaris, in de sectie "Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid", een vermelding op te nemen ter bevestiging dat zijn kantoor geen opdrachten heeft verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en in de loop van zijn mandaat onafhankelijk is gebleven tegenover de entiteit. Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris [ ] [3] de vermelding aan te passen door te bevestigen dat zijn bedrijfsrevisorenkantoor en zijn netwerk geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening hebben verricht. **81.** In voorkomend geval, dient de commissaris te bevestigen dat er geen bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 WVV werden verricht of dat de erelonen voor de bijkomende opdrachten die	

verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 WVV correct zijn vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening. Indien dit niet het geval is, dient hij de gedetailleerde informatie te vermelden in deze sectie en dit geval van niet-naleving van het WVV, in voorkomend geval, te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen". **82.** Een vennootschap die geen geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening moet opstellen omwille van de vrijstelling van subconsolidatie (artikel 3:26 WVV), moet de honoraria verbonden aan uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap of haar filialen vermelden in de toelichting bij de jaarrekening van de vennootschap die gebruik maakt van de vrijstelling voorzien in artikel 3:26 WVV, tenzij deze vennootschap zelf een dochtervennootschap is van een Belgische vennootschap die gebruik maakt van voornoemde vrijstelling. Een vennootschap die geen geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening moet opstellen omwille van de toepassing van artikel 3:25 WVV (de vennootschap maakt deel uit van een groep van beperkte omvang), moet de honoraria verbonden aan uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap of haar filialen vermelden in haar de toelichting bij de jaarrekening van de vennootschap die gebruik maakt van de vrijstelling voorzien in artikel 3:25 WVV (beperkte omvang), tenzij deze vennootschap zelf een dochtervennootschap is van een Belgische vennootschap. **83.** Indien de gecontroleerde entiteit een OOB is, vermeldt de commissaris, overeenkomstig artikel 10, §2, g) van de Verordening (EU) Nr. 537/2014 en volgens de daartoe aangewezen rubriek in het schema van de jaarrekening van de NBB, in zijn verslag alle diensten, andere dan de wettelijke controle, die hij aan de gecontroleerde entiteit, en haar filialen, verleende, en die niet zijn vermeld in het jaarverslag of de (geconsolideerde) jaarrekening.	

III.9. Andere vermeldingen vereist door het WVV op te nemen in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
84. Wanneer het gaat over de jaarrekening, dient de commissaris, in de sectie "Andere vermeldingen", de bijkomende aangelegenheden op te nemen bedoeld in artikel 3:75, §1, eerste lid, 3°, 8° en 9° WVV met betrekking tot: (i) het feit dat de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften; (Par. 87-89 en A38)	

(ii) in voorkomend geval[12], het feit dat de resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgelegd, in overeenstemming is met de statuten en met het WVV; en (Par. 90-93 en A39) (iii) de naleving door de entiteit van de bepalingen van het WVV en van de statuten. (Par. 99-101)	
85. Wanneer het gaat over een OOB, dient de commissaris tevens te vermelden dat zijn verslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) Nr. 537/2014. [13] (Par. 111) **86.** De commissaris dient, in deze sectie, tevens, in voorkomend geval, volgende bijkomende aangelegenheden op te nemen na uitvoering van de in deze norm vermelde vereiste werkzaamheden en met betrekking tot: (i) de interimdividenden bij NV's (Par. 94) of de nettoactief- en liquiditeitstest bij BV's of CV's (Par. 95-98); (ii) de strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard. (Par. 105-109 en A42-A47)	

III.10. Nazicht of de boekhouding werd gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
87. Krachtens artikel 3:75, §1, eerste lid, 3° WVV dient de commissaris de algemene vergadering in te lichten over het feit of de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn. Hij dient in zijn verslag een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden het mogelijk maken om de gevallen op te sporen van niet-naleving van de bepalingen van het WVV en van het Wetboek van economisch recht met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, alsmede van hun uitvoeringsbesluiten. (Par. A38) **88.** Indien de commissaris, onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, geen gevallen heeft ontdekt van niet-naleving van de bepalingen van het WVV en van het Wetboek van economisch recht met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, alsmede van hun uitvoeringsbesluiten, dient hij in de sectie "Andere vermeldingen" te verklaren dat de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn. **89.** Indien de commissaris, onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, een geval heeft ontdekt van niet-naleving van de bepalingen van het WVV en van het Wetboek van	**A38.** Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden het mogelijk maken om de gevallen op te sporen van niet-naleving van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding. (Par. 87)

[12] De artikelen. 3:98 en 3:99 WVV sluiten art. 3:75, §1, eerste lid, 8° WVV uit in het geval van verenigingen en stichingen.

[13] Voor genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 1:11 WVV voorzien artikel 7:99, §7, 4° (monistisch bestuur) of artikel 7:119, §7, 4° (duaal bestuur) WVV in dezelfde bepaling.

economisch recht met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, alsmede van hun uitvoeringsbesluiten, dient hij dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan weigert om de door de commissaris gevraagde correctie aan te brengen of indien de vastgestelde toestand materieel niet kan worden gecorrigeerd, dient de commissaris het geval van niet-naleving te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen".	

III.11. Resultaatverwerking

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
90. Krachtens artikel 3:75, §1, eerste lid, 8° WVV dient de commissaris de algemene vergadering in te lichten over de naleving van de bepalingen van de statuten en van het WVV met betrekking tot de resultaatverwerking. Hij dient in de sectie "Andere vermeldingen" een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden het mogelijk maken om de gevallen op te sporen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het WVV met betrekking tot de resultaatverwerking. **91.** Indien de commissaris geen kennis heeft van gevallen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het WVV met betrekking tot de resultaatverwerking in het licht van hetgeen vermeld is in paragraaf 90, dient hij te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen" dat de resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgelegd, in overeenstemming is met de statuten en met het WVV. **92.** Indien de commissaris in zijn verslag over de jaarrekening een aangepast oordeel tot uitdrukking heeft gebracht, dient hij de impact hiervan op de resultaatverwerking te beoordelen en dient hij, in voorkomend geval, de volgende paragraaf toe te passen. (Par. A39) **93.** Indien de commissaris, in het licht van hetgeen wordt bepaald in paragraaf 90, kennis heeft van een geval van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het WVV met betrekking tot de resultaatverwerking, dient hij dit te bespreken met het bestuursorgaan. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de statuten of aan het WVV, of indien de vastgestelde toestand materieel niet kan worden gecorrigeerd, dient de commissaris dit te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen".	**A39.** Aangezien de wisselwerking tussen het verslag over de jaarrekening en het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" geenszins automatisch is, kan de commissaris bepalen dat zijn vermelding met betrekking tot de resultaatverwerking moet worden aangepast omdat de aangelegenheden die aan de basis liggen van het aangepaste oordeel ook gevolgen hebben voor de overeenstemming met de wettelijke en statutaire bepalingen. (Par. 92)

III.12. Interimdividend bij NV's

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
94. Indien een gecontroleerde naamloze vennootschap is overgegaan tot de uitkering van één of meerdere interimdividenden, dient het beoordelingsverslag van de commissaris met betrekking tot deze interimdividenden, in voorkomend geval, krachtens artikel 7:213 WVV, te worden	

gevoegd bij het verslag van de commissaris aan de algemene vergadering. Bovendien dient de commissaris naar dit bijgevoegd verslag te verwijzen in de sectie "Andere vermeldingen".	

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

III.13. Nettoactief- en liquiditeitstest bij BV's of CV's

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
95. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst, inbegrepen de winst uit het lopend boekjaar, en tot vaststelling van de uitkeringen. Bij uitbreiding – na delegatie in de statuten – is het bestuursorgaan bevoegd om te beslissen tot uitkering uit de winst van het lopende boekjaar, of uit de winst van het voorgaande boekjaar zolang de jaarrekening van dat boekjaar nog niet is goedgekeurd, in voorkomend geval verminderd met het overgedragen verlies of vermeerderd met de overgedragen winst. Dergelijke uitkering kan enkel gebeuren: 1) mits de algemene vergadering of, mits statutaire delegatie het bestuursorgaan, de beslissing tot uitkering heeft genomen op grond van de netto-actieftest; dit houdt in dat de algemene vergadering of het bestuursorgaan op basis van hetzij de laatst goedgekeurde jaarrekening, hetzij een recentere staat van activa en passiva, heeft vastgesteld dat het netto-actief voldoende is om een uitkering te doen (art. 5:142 (6:115) WVV). De recentere staat van activa en passiva wordt nagezien door de commissaris, zo er één is, in een zogeheten 'beoordelingsverslag'. Dit beoordelingsverslag wordt gevoegd bij het jaarlijks controleverslag; en 2) mits het bestuursorgaan, alvorens tot de effectieve uitbetaling van de uitkering over te gaan, heeft vastgesteld dat de uitkering niet tot gevolg heeft dat de vennootschap haar opeisbare schulden gedurende een periode van minstens twaalf maanden niet meer zou kunnen aflossen (liquiditeitstest) (art. 5:143 (6:116) WVV). Het besluit van het bestuursorgaan wordt verantwoord in een (bijzonder) verslag dat niet wordt neergelegd. De historische en prospectieve boekhoudkundige en financiële gegevens in dit bijzonder verslag worden beoordeeld door de commissaris, zo er één is. De commissaris vermeldt in zijn jaarlijks controleverslag dat hij deze opdracht heeft uitgevoerd. **96.** Inzake de nettoactieftest (zie par. 95, tweede lid, (1)) dient de commissaris na te gaan of de procedure inzake de nettoactieftest werd nageleefd. In voorkomend geval, dient de commissaris het beoordelingsverslag met betrekking tot deze nettoactieftest te voegen bij zijn verslag aan de algemene vergadering. Bovendien dient de commissaris naar dit bijgevoegd verslag te verwijzen in de sectie "Andere vermeldingen". **97.** Inzake de liquiditeitstest (zie par. 95, tweede lid, (2)) dient de commissaris in de sectie "Andere vermeldingen" te vermelden dat hij deze opdracht heeft uitgevoerd en hierover een verslag gericht aan het bestuursorgaan heeft uitgebracht.	**A40.** Het valt te noteren dat indien het bestuursorgaan overgaat tot de uitkering op basis van de door haar opgestelde (positieve) liquiditeitstest en ondanks de negatieve conclusie van de

98. Indien het bestuursorgaan krachtens artikel 5:141 (6:114), tweede lid WVV de beslissing tot uitkering neemt, dient de commissaris na te zien of de statuten deze bevoegdheid aan het bestuursorgaan delegeren. In het geval dat de statuten geen delegatie voorzien en het bestuursorgaan toch beslist tot uitkering, dient de commissaris dit in zijn commissarisverslag overeenkomstig de paragrafen 99 tot en met 101 te vermelden als een geval van niet-naleving van de statuten en het WVV. (Par. A40)	commissaris, er geen sprake is van een geval van niet-naleving van het WVV. Immers, er is een positieve vaststelling door het bestuursorgaan en de procedure is nageleefd. Echter, dit kan een impact hebben op het oordeel van de commissaris over het getrouw beeld van de jaarrekening in het kader van de beoordeling van de continuïteitshypothese en/of op de resultaatverwerking. Daarenboven zou ook de alarmbelprocedure (art. 5:153 (6:119) WVV) van toepassing kunnen zijn. (Par. 98)

III.14. Naleving door de entiteit van de bepalingen van de statuten en van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
99. Krachtens artikel 3:75, §1, eerste lid, 9° WVV dient de commissaris na te gaan of de algemene vergadering correct is ingelicht over de naleving van de bepalingen van het WVV en van de statuten. Hij dient in zijn verslag een vermelding over zijn vaststellingen op te nemen. Over het algemeen zal het uitvoeren van de in de ISA's voorziene vereiste werkzaamheden, en in het bijzonder deze voorzien door ISA 250 en door deze norm, de commissaris in staat stellen aan deze doelstelling te beantwoorden. De commissaris dient geen andere meer specifieke werkzaamheden uit te voeren om er zich van te vergewissen dat de wettelijke of statutaire bepalingen werden nageleefd. De openbaarmakingsverplichting in het commissarisverslag heeft enkel betrekking op de gevallen van niet-naleving van de statuten of van het WVV, met inbegrip van het koninklijk besluit tot uitvoering van het WVV. **100.** Indien de commissaris geen kennis heeft van gevallen van niet-naleving van de bepalingen van de statuten of van het WVV in het licht van hetgeen vermeld is in paragraaf 99, dient hij te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen" dat hij geen kennis heeft gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen waarbij de statuten of het WVV niet zijn nageleefd. **101.** Indien de commissaris, in het licht van hetgeen wordt bepaald in paragraaf 99, kennis heeft van een verrichting of een beslissing waarbij de statuten of het WVV niet zijn nageleefd, dient hij na te gaan of de openbaarmaking van het geval van niet-naleving aan de vennootschap onverantwoorde schade kan berokkenen, met name indien – in voorkomend geval na een gesprek met het bestuursorgaan – deze laatste de gepaste maatregelen heeft genomen om de aldus ontstane toestand van niet-naleving te herstellen. Indien hij, na onderzoek, van oordeel is dat de niet-naleving openbaar dient te worden gemaakt, dient hij het geval van niet-naleving in de sectie "Andere vermeldingen" te vermelden.	

III.15. Verificatie van het UBO-register

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN

102. Zonder afbreuk te doen aan de verplichtingen bedoeld in de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten en de norm inzake de toepassing van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, dient de commissaris in het kader van het nazicht of de entiteit de bepalingen van het WVV heeft nageleefd en om in de sectie "Andere vermeldingen" te kunnen vermelden dat hij geen kennis heeft gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen in overtreding met artikel 1:35 WVV, een proportionele benadering te volgen en: (Par. A41) - dient hij aandachtig te zijn voor het feit dat hij de informatie uit het UBO-register verkrijgt en documenteert door rechtstreeks het register te raadplegen of door deze informatie op te vragen bij de vennootschap zelf; - dient hij een marginale toetsing uit te voeren, dit wil zeggen dat hij dient na te gaan of er kennelijke inconsistenties bestaan, aan de hand van de informatie waarover hij beschikt in zijn dossier. **103.** Wanneer de commissaris kennelijke inconsistenties vaststelt tussen de informatie door de bestuurders overgemaakt aan het UBO-register en de informatie waarover hij beschikt in het kader van de cliëntonderzoeksmaatregelen, dient hij na te gaan of zijn eigen informatie dient geactualiseerd te worden en de redenen hiervoor onderzoeken. **104.** Indien de commissaris kennis heeft van een kennelijke inconsistentie die een geval van niet-naleving van artikel 1:35 WVV uitmaakt of indien het UBO-register niet werd ingevuld, dient hij, overeenkomstig paragraaf 101, na te gaan of de openbaarmaking van dit geval van niet-naleving onverantwoorde schade kan berokkenen, met name indien na een gesprek met het bestuursorgaan deze laatste de gepaste maatregelen heeft genomen om de aldus ontstane toestand te herstellen. Indien hij, na onderzoek, van oordeel is dat de niet-naleving openbaar dient te worden gemaakt, dient hij het geval van niet-naleving in de sectie "Andere vermeldingen" te vermelden.	**A41.** De verplichting tot het actualiseren van de informatie in het UBO-register rust op de vennootschap en niet op de commissaris. (Par. 102)

III.16. Strijdige belangen van vermogensrechtelijke aard indien de wet de tussenkomst van de commissaris voorziet

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
105. De commissaris dient kennis te nemen van de notulen van de vergaderingen van het bestuursorgaan, die door deze laatste aan de commissaris werden overhandigd en waarin melding wordt gemaakt van het bestaan van een belangenconflict. De commissaris dient na te gaan of de notulen die melding maken van het bestaan van een belangenconflict, alle door het WVV voorgeschreven inlichtingen bevat. (Par. A42-A44) **106.** De commissaris dient in een afzonderlijke sectie, zijnde de sectie "Andere vermeldingen," de vermogensrechtelijke gevolgen voor de entiteit te beoordelen van de besluiten van het	**A42.** Indien het bestuursorgaan een beslissing neemt waarbij een lid, rechtstreeks of onrechtstreeks, een tegenstrijdig belang van vermogensrechtelijke aard heeft, vereist het WVV, naargelang van de vennootschapsvorm, dat deze beslissing het voorwerp uitmaakt van een omschrijving in de notulen (of, in voorkomend geval, in het bijzonder verslag) van de aard van de beslissing of verrichting en van een verantwoording van het genomen besluit, alsook van een omschrijving van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de entiteit. De artikelen 5:77 (BV), 6:65 (CV), 7:96 (NV – monistisch bestuur), 7:115 (NV – duaal bestuur), 9:8 (VZW),

bestuursorgaan, zoals door deze omschreven en waarvoor een tegenstrijdig belang van vermogensrechtelijke aard bestaat.	11:9 (stichting) WVV vereisen dat het deel van deze notulen, waarin de aard van de genomen beslissing of verrichting en de vermogensrechtelijke gevolgen ervan wordt beschreven en het genomen besluit wordt verantwoord, wordt opgenomen in het jaarverslag of bij gebreke daarvan in een stuk dat samen met de jaarrekening wordt neergelegd. (Par. 105)
107. De commissaris dient, door een professioneel-kritische instelling te handhaven, de in de notulen van het bestuursorgaan opgenomen vermogensrechtelijke gevolgen voor de entiteit te toetsen op van materieel belang zijnde inconsistenties tussen, enerzijds, de vermogensrechtelijke gevolgen omschreven in de notulen van het bestuursorgaan en, anderzijds, de informatie die hij heeft verzameld en geanalyseerd in het kader van zijn beoordeling. Hij dient tevens alert te blijven voor aanwijzingen dat de omschreven vermogensrechtelijke gevolgen van materieel belang zijnde inconsistenties lijken te bevatten ten opzichte van de informatie waarover hij anderszins beschikt in het kader van de uitvoering van zijn opdracht. (Par. A44-A47) **108.** Indien de commissaris in de loop van zijn controle (Par. A43) vaststelt dat een tegenstrijdigheid van belangen van vermogensrechtelijke aard niet werd onderworpen aan de belangenconflictenprocedure zoals voorzien door het WVV, met inbegrip van het overhandigen van de notulen, dient hij het bestuursorgaan schriftelijk op de hoogte te brengen. Indien het bestuursorgaan in gebreke blijft hieraan het passend gevolg te geven zodat niet is voldaan aan de wettelijke voorschriften, dient de commissaris deze niet-naleving te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen". **109.** Indien de commissaris van oordeel is dat de in de notulen omschreven aard van de beslissing of verrichting, de vermogensrechtelijke gevolgen ervan dan wel de verantwoording van het besluit omtrent het belangenconflict – zoals opgenomen in het jaarverslag of in een stuk dat samen met de jaarrekening wordt neergelegd – ontbreekt of onvoldoende is, dient hij deze ontoereikendheid te vermeldenin de sectie "Andere vermeldingen" zonder evenwel de ontbrekende of onvolledige informatie zelfstandig te verschaffen of aan te vullen. De in de notulen omschreven aard van de beslissing of verrichting, de vermogensrechtelijke gevolgen ervan dan wel de verantwoording van het besluit omtrent het belangenconflict dient alle elementen te bevatten die de aandeelhouders toelaten om alle vermogensrechtelijke gevolgen van de beslissing of de verrichting te begrijpen.	**A43.** Er bestaat geen actieve onderzoeksplicht in hoofde van de commissaris naar analogie van het nazicht van de naleving van het WVV en de statuten. (Par. 108) **A44.** Het bepalen van de aard en omvang van de werkzaamheden benodigd om aan de vereiste in paragraaf 107 te voldoen is een kwestie van professionele oordeelsvorming. **A45.** Teneinde deze vermogensrechtelijke gevolgen te beoordelen, verzamelt en analyseert de commissaris onder meer de noodzakelijke informatie over de voorgestelde verrichting, de betrokken personen, de uitvoeringsvoorwaarden van de verrichting, de contractuele voorwaarden, enz. Ook de toetsing van de voordelen die aan de bestuurder(s) met het strijdig belang van vermogensrechtelijke aard wordt (worden) toegekend kan deel uitmaken van deze beoordeling. **A46.** Het begrip "van materieel belang" wordt in deze context beschouwd als informatie in verband met het belangenconflict die onjuist is vermeld of anderszins misleidend is (inclusief omdat het informatie weglaat of verhult die nodig is voor een goed begrip van de vermogensrechtelijke gevolgen van het belangenconflict). **A47.** Voor zover deze zijn opgenomen in de notulen van het bestuursorgaan, kan de commissaris, zo hij dit nuttig acht, deze vermogensrechtelijke gevolgen voor de entiteit zoals weergegeven in de notulen van het bestuursorgaan en waarover hij zijn beoordeling geeft, mede kopiëren in zijn commissarisverslag. Vermogensrechtelijke gevolgen die niet weergegeven worden in de notulen mogen evenwel niet opgenomen worden in het commissarisverslag.

III.17. Paragraaf inzake overige aangelegenheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
110. In specifieke gevallen dient de commissaris in te schatten of het nodig is in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" een verwijzing op te nemen naar bepaalde aangelegenheden waarop hij in het bijzonder de aandacht vestigt zonder dat deze verwijzing in	

het verslag over de (geconsolideerde) jaarrekening dient te worden opgenomen. (Par. A12, tweede streepje)	

III.18. Vermeldingen die specifiek zijn voor OOB-verslagen

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
111. Wanneer het gaat om een OOB, dient de commissaris in de sectie "Andere vermeldingen" te bevestigen dat zijn verslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014.[14] (Par. A48-A49)	**A48.** Artikel 11 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014 is van toepassing op OOB's zoals gedefinieerd in artikel 1:12 WVV. In het bijzondere geval van genoteerde vennootschappen en OOB's als bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV bepaalt ook het artikel 7:99, §7, 4° (monistisch bestuur) of artikel 7:119, §7, 4° (duaal bestuur) WVV dat de commissaris een aanvullende verklaring bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014 moet opstellen. Artikel 7:99, §7, 5° (monistisch bestuur) of artikel 7:119, §7, 5° (duaal bestuur) WVV bepaalt dat de commissaris van genoteerde vennootschappen en OOB's als bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV in zijn verslag moet bevestigen dat het controleverslag consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014. In dergelijke vennootschappen die voldoen aan de criteria omschreven in §3 van voormelde artikelen van het WVV die geen auditcomité inrichten, blijven de opdrachten van de commissaris en, in voorkomend geval van de bedrijfsrevisor die instaat voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening, zoals opgenomen onder §7 van diezelfde artikelen, van toepassing, maar worden zij uitgeoefend ten aanzien van de raad van bestuur of de raad van toezicht. (Par. 111) **A49.** De verwijzing naar de aanvullende verklaring mag niet verder gaan dan hetgeen is bepaald door artikel 11 van de Verordening (EU) Nr. 537/2014 en mag derhalve geen enkele inhoudelijke verwijzing bevatten. Hetzelfde geldt voor de bevestiging die wordt vereist door artikel 7:99, §7, 5° (monistisch bestuur) of artikel 7:119, §7, 5° (duaal bestuur) WVV. (Par. 111)

III.19. Sectie betreffende het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
111bis. Wanneer de commissaris, overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) (hierna "ESEF"-norm), dient na te gaan of de betrokken emittent van de vereisten betreffende het Europees uniform elektronisch formaat ("ESEF") heeft nageleefd, dient hij, in de sectie "Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)", op te nemen na de vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid, zijn conclusie te formuleren over het feit dat het formaat van het jaarrapport en, in voorkomend geval, in het geval van IFRS geconsolideerde jaarrekening, de markering in Inline XBRL-formaat van deze digitale jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/815. (par. A49bis en par. A49ter)	**A49bis.** De Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/815 van 17 december 2018 tot aanvulling van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat (European Single Electronic Format (ESEF)) specificeert het uniform elektronisch verslagleggingsformaat, zoals bedoeld in artikel 4, lid 7 van Richtlijn 2004/109/EG, dat moet worden gebruikt voor de opstelling van jaarrapporten door emittenten. Overeenkomstig deze rechtstreeks toepasselijke Gedelegeerde Verordening moeten de jaarrapporten van emittenten waarvan effecten tot de handel op een gereglementeerde markt zijn toegelaten, in XHTML-formaat worden opgesteld. Met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening die is opgesteld in overeenstemming met de IFRS,

[14] Voor genoteerde vennootschappen en de OOB's als bedoeld in artikel 1:12, 2° WVV voorzien de artikelen 7:99, §7, 4° (monistisch bestuur) en 7:119, §7, 4° (duaal bestuur) WVV in dezelfde bepaling.

111ter. Teneinde in staat te zijn een redelijke mate van zekerheid tot uitdrukking te brengen in zijn verslag, dient de commissaris te voldoen aan de vereisten van de "ESEF"-norm. De commissaris dient hiernaar te verwijzen in de sectie "Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)". **111quater**. De sectie dient ook een vermelding op te nemen over de verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan bij het opstellen van een jaarrapport overeenkomstig de ESEF-vereisten en de commissaris in het kader van zijn opdracht inzake de controle van de overeenstemming met het ESEF-formaat. **111quinquies**. Wanneer de datum van bekendmaking door de emittent van het jaarrapport in de vorm van een elektronisch bestand ("jaarrapport in het ESEF-formaat") de commissaris niet toelaat om te beschikken over een redelijke termijn om zijn opmerkingen en conclusie in het commissarisverslag op te nemen, dient hij in deze specifieke sectie te vermelden dat het jaarrapport in het ESEF-formaat hem later ter beschikking zou moeten worden gesteld en dat hij daarom niet in staat is een conclusie tot uitdrukking te brengen over de naleving van het jaarrapport met de ESEF-vereisten. Hij dient ook te vermelden dat hij de door de "ESEF"-norm vereiste procedures zal voltooien zodra het jaarrapport in het ESEF-formaat beschikbaar is en dat hij een afzonderlijk verslag zal opstellen overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), waarin hij zijn conclusie later zal opnemen. (par. A49quater) In dat geval dient de commissaris, overeenkomstig paragraaf 40 van de "ESEF"-norm, een verslag met redelijke mate van zekerheid overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien) *Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie* uit te brengen (het modelverslag bevindt zich in bijlage 1 van de ESEF-norm). Op grond van artikel 3:75, §1, WVV (statutaire jaarrekening) en artikel 3:80, §1, WVV (geconsolideerde jaarrekening) dient de commissaris in de sectie "Andere vermeldingen" van zijn commissarisverslag te vermelden dat de wettelijke voorschriften met betrekking tot de ESEF-vereisten niet werden nageleefd. In het kader van een OOB (Organisatie van Openbaar belang) die niet voldoet aan de verplichtingen om haar jaarrapport in het ESEF-formaat (inclusief de markering van haar geconsolideerde IFRS-jaarrekening) op te stellen, dient de commissaris dit te melden aan de bevoegde autoriteiten belast met het toezicht op de genoemde OOB, in overeenstemming met artikel 12 van Verordening 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en tot intrekking van Besluit 2005/909/EG van de Commissie. Bovendien dient de commissaris dit punt te vermelden in zijn aanvullend verslag dat bestemd is voor het auditcomité, of in voorkomend geval, het orgaan dat soortgelijke functies uitoefent, zoals bepaald in artikel 11, §2, k), van de bovengenoemde verordening. Zoals vereist door paragraaf 40, lid 4, van de 'ESEF'-norm, dient de commissaris na afloop van de controle van de jaarrekening van het volgende boekjaar in de sectie met betrekking tot ESEF in zijn verslag de conclusie opnemen die is geformuleerd in het afzonderlijke verslag, opgesteld volgens ISAE	dienen deze te worden gemarkeerd in overeenstemming met de ESEF-vereisten (XBRL-markeringen) van bovengenoemde verordening. **A49ter**. Deze sectie « Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) » moet worden opgenomen in het verslag van de commissaris opgesteld door de ondernemingen die onderworpen zijn aan het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt. **A49quater**. Het begrip "redelijke termijn" wordt overgelaten aan de beoordeling door en de professionele oordeelsvorming van de bedrijfsrevisor. **A49quiquies**. Alleen de officiële versie(s) van het jaarrapport dient (dienen) te worden opgesteld in overeenstemming met de ESEF-vereisten, dat wil zeggen de versie die moet worden gepubliceerd bij het Belgische officiële mechanisme voor de opslag van gereglementeerde informatie (STORI) van de FSMA. De officiële (geconsolideerde) jaarrekening die gepubliceerd moet worden bij de Nationale Bank van België hoeven niet in het ESEF-formaat te worden opgesteld, aangezien de NBB niet toelaat dat de (geconsolideerde) jaarrekening in dit formaat wordt neergelegd.

3000 (Herzien) (zie op te nemen formulering in bijlage 2.5 van deze norm). Als de controle van het volgende boekjaar wordt uitgevoerd door een andere commissaris, dient deze de conclusie van zijn voorganger, zoals vermeld in het afzonderlijke verslag opgesteld volgens ISAE 3000 (Herzien), over te nemen (zie op te nemen formulering in bijlage 2.5 van deze norm). De overname van de conclusie brengt geen enkele aansprakelijkheid met zich mee voor de vorige commissaris. **111sexies.** In de sectie betreffende het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) dient de commissaris te vermelden waar de versie(s) van het jaarrapport die daadwerkelijk overeenkomstig de ESEF-vereisten is (zijn) opgesteld, (is) zijn terug te vinden. (par. A49quiquies) **111septies.** In het kader van vrije vertalingen van het jaarrapport (vertaalde en ongetekende versie van het rapport) die geen betrekking hebben op officiële versies van de geconsolideerde jaarrekeningen die niet zijn gepresenteerd en/of gemarkeerd overeenkomstig de ESEF-vereisten, of in het commissarisverslag dat is opgenomen in de (geconsolideerde) jaarrekening gepubliceerd bij de Nationale Bank van België (die het neerleggen van (geconsolideerde) jaarrekening in ESEF-formaat niet toestaat), dient de commissaris ook de sectie betreffende de ESEF op te nemen. **111octies.** In het geval van ondertekende versies van het commissarisverslag die betrekking hebben op vertaalde en onofficiële (geconsolideerde) jaarrekeningen, en die niet in het ESEF-formaat zijn opgesteld (onthouding van conclusie overeenkomstig par. 43 van de "ESEF"-norm), dient de commissaris in zijn verslag te verwijzen naar de officiële versie van het jaarrapport die daadwerkelijk in het ESEF-formaat is opgesteld. Dan dient de commissaris gebruik te maken van het in par. 111nonies (iii) van deze norm vastgelegde modelverslag, dat in bijlage 2.5 is opgenomen. **111nonies**. De commissaris dient gebruik te maken van de modelverslagen opgenomen als bijlage 2.5 bij onderhavige norm. Deze modellen hebben betrekking op de sectie die in het commissarisverslag dient te worden opgenomen wanneer: (i) het jaarrapport van de emittent in het ESEF-formaat IFRS geconsolideerde of niet-geconsolideerde jaarrekening bevat; (ii) de datum van bekendmaking door de emittent van het officieel jaarrapport in het ESEF-formaat de commissaris niet toelaat om te beschikken over een redelijke termijn om zijn opmerkingen en conclusie in het commissarisverslag op te nemen (zie par. 111 quinquies van deze norm). De ondertekende versie van het commissarisverslag heeft betrekking op de vertaalde en onofficiële (geconsolideerde) jaarrekening die niet in het ESEF-formaat is opgesteld, maar kan worden verwezen naar de officiële versie van de (geconsolideerde) jaarrekening die daadwerkelijk in het ESEF-formaat is opgesteld.	

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

IV. Schriftelijke bevestigingen van het management van de entiteit

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
112. In de Belgische wettelijke en bestuursrechtelijke context dienen van het management van de entiteit de volgende bijkomende bevestigingen te worden verkregen: (i) een bevestiging met betrekking tot de volgens de artikelen 3:5 en 3:6 (of het artikel 3:32) WVV in het jaarverslag mee te delen informatie; (ii) behoudens indien de gegevens reeds afzonderlijk werden vermeld in de jaarrekening en/of indien deze niet van toepassing zijn, een bevestiging waarbij het management bevestigt dat de documenten die de entiteit overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5°, 7° en 8° en §2 WVV naast de jaarrekening dient neer te leggen, goedgekeurd werden door het bestuursorgaan en, zowel qua vorm als qua inhoud, de door het Wetboek vereiste informatie bevatten; (Par. A50-A51*)* (iii) een bevestiging met betrekking tot de mededeling van bepaalde informatie betreffende de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten; (iv) een bevestiging met betrekking tot de communicatie van informatie betreffende gevallen van belangenconflicten zoals bepaald in het WVV; (v) in voorkomend geval[15], een bevestiging met betrekking tot de neerlegging van de jaarrekening bij de griffie van de ondernemingsrechtbank, met als bijlage de kopie van de neergelegde jaarrekening van het voorgaande boekjaar en van het neergelegde commissarisverslag. **113.** De bevestigingsbrief gericht aan de commissaris dient de door de ISA's en de door paragraaf 112 van deze norm vereiste schriftelijke bevestigingen te bevatten. **114.** Indien de commissaris vaststelt dat één van de vereiste bijkomende bevestigingen (zoals bepaald in paragraaf 112) niet van toepassing is, kan deze bevestiging uit de bevestigingsbrief worden weggelaten. **115.** Indien de commissaris één van de vereiste bijkomende bevestigingen niet heeft verkregen, dient hij paragraaf 19 van ISA 580 toe te passen. **116.** Overeenkomstig paragraaf 9 van ISA 580 dient de commissaris de bevestigingsbrief te laten ondertekenen door personen die tot het management behoren en die verantwoordelijk zijn voor het voorbereiden en/of het opstellen van de jaarrekening op het hoogste niveau van de gecontroleerde entiteit, alsook voor haar onderliggend financieel beleid, rekening houdend met	**A50.** Overeenkomstig artikel 3:12, §2, WVV, hoeft informatie die reeds afzonderlijk in de jaarrekening wordt vermeld, niet te worden herhaald in een document neer te leggen in toepassing van dit artikel. Over het algemeen zal de schriftelijke bevestiging van het management van de entiteit betrekking hebben op de sociale balans (art. 3:12, §1, 8° WVV) en, in voorkomend geval, de lijst van ondernemingen waarin de vennootschap een deelneming bezit zoals bepaald in artikel 1:22 WVV (en, in voorkomend geval, een overzicht van ondernemingen waarvoor de vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid) (art. 3:12, §1, 7° WVV). (Par. 112 (ii)) **A51.** Teneinde zich ervan te vergewissen dat hij over de laatste goedgekeurde documenten beschikt, kan de commissaris, bijvoorbeeld, vragen om een naar behoren ondertekende versie van de documenten of, indien dit praktisch haalbaar is, om deze te hechten aan de bevestigingsbrief. (Par. 112 (ii)) **A52.** In het geval van een duaal bestuur (NV) is het aangewezen dat de bevestigingsbrief wordt ondertekend door zowel de raad van toezicht als de directieraad. (Par. 116)

[15] Deze bevestiging heeft in de huidige stand van de wetgeving betrekking op de kleine vzw's, de ivzw's en de kleine stichtingen (privaat of van openbaar nut), die vrijwillig een commissaris hebben benoemd.

hun kennis van de feiten en met hun bevoegdheid. De commissaris dient na te gaan of het in bepaalde gevallen passend is om daarenboven te vragen aan een andere betrokken persoon (of ander betrokken orgaan) die (dat) het recht heeft om de entiteit te verbinden voor handelingen buiten het dagelijks beheer, de bevestigingsbrief mee te ondertekenen. (Par. A52)	

V. Verslag van niet-bevinding

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
117. Overeenkomstig artikel 3:74, tweede lid WVV, dient de commissaris een verslag van niet-bevinding uit te brengen indien hij de stukken, die het bestuursorgaan overeenkomstig artikel 3:74, eerste lid WVV hem moet overmaken, niet heeft ontvangen waardoor hij niet in staat is de termijnen na te leven die in het WVV zijn voorgeschreven in verband met de terbeschikkingstelling van zijn verslag. De commissaris dient zijn verslag van niet-bevinding, bestemd voor de algemene vergadering van aandeelhouders en gericht aan het bestuursorgaan, op te stellen, door gebruik te maken van het modelverslag in bijlage 7 van deze norm. (Par. A53) **118.** De commissaris dient in zijn verslag van niet bevinding, met verwijzing naar de bepalingen van het WVV, uiteen te zetten dat hij deze stukken niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt de wettelijke bepalingen na te leven met betrekking tot de terbeschikkingstelling van zijn verslag aan de aandeelhouders of leden en dat hij de aandacht van het bestuursorgaan op zijn wettelijke verplichtingen heeft gevestigd. **119.** Wanneer een ondernemingsraad is ingesteld, dient de commissaris zich ervan te vergewissen dat dit verslag krachtens artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraad wordt meegedeeld.	**A53.** Doorgaans zal het verslag van niet-bevinding betrekking hebben op het geval dat de commissaris de jaarrekening niet heeft ontvangen binnen een termijn die hem in staat stelt de wettelijke bepalingen na te leven met betrekking tot de terbeschikkingstelling van zijn verslag aan de aandeelhouders en vennoten. Het verslag van niet-bevinding dient niet te worden neergelegd, omdat het niet kan worden beschouwd als gelijkwaardig aan het verslag bedoeld in artikel 3:75 WVV. Artikel 3:12, §1, 4° WVV voorziet enkel in de neerlegging van het verslag van de commissaris opgesteld overeenkomstig artikel 3:75 WVV. (Par. 117)

VI. Wijziging door de algemene vergadering van het voorstel tot resultaatverwerking

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
120. De algemene vergadering kan beslissen om het voorstel tot resultaatverwerking, dat uitgaat van het bestuursorgaan, te wijzigen[16]. De commissaris dient na te gaan of deze wijziging in overeenstemming is met de wettelijke en statutaire bepalingen. (Par. A54)	**A54.** Naargelang van de omstandigheden, kan de commissaris een tweede commissarisverslag uitbrengen en vragen dat zijn verklaring over de wijziging van de resultaatverwerking wordt opgenomen in de notulen van de algemene vergadering. Hij waakt over de bekendmaking van dit tweede commissarisverslag. (Par. 120)

[16] Overeenkomstig de door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen aan de algemene vergadering toegekende bevoegdheden, kan de algemene vergadering in principe geen andere wijzigingen in de jaarrekening aanbrengen omdat het opstellen van de jaarrekening een exclusieve bevoegdheid is van het bestuursorgaan.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

VII. Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten en eventuele verklaringen daaromtrent

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
121. De commissaris dient na te gaan of de (geconsolideerde) jaarrekening en de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neer te leggen documenten werden neergelegd teneinde na te gaan of deze overeenstemmen met de stukken waarop zijn commissarisverslag over het voorgaand boekjaar betrekking heeft. Indien de jaarrekening echter wordt neergelegd bij de griffie van de ondernemingsrechtbank[17], is het aannemelijk dat de commissaris dit niet zelf nagaat voor zover hij met betrekking tot deze aangelegenheid een bevestiging verkrijgt vanwege het management (in de zin van paragraaf 116), dat de neerlegging bij de griffie is uitgevoerd, waarbij als bijlage van de bevestigingsbrief een kopie van de neergelegde jaarrekening van het voorgaande boekjaar en van het neergelegde commissarisverslag wordt opgenomen. (par. A55-A58)	**A55.** Enkel het bestuursorgaan van de entiteit en de leden daarvan zijn wettelijk verantwoordelijk voor de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten. Derhalve mag de commissaris zich niet in de plaats stellen van het bestuursorgaan, noch mag hij door deze laatste gemandateerd worden met het oog op deze neerlegging. (Par. 121) **A56.** Een geschikt tijdsbestek waarbinnen het nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening en van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten, zoals vermeld in het commissarisverslag over de controle van de jaarrekening van het voorgaande boekjaar, moet gebeuren is gewoonlijk niet meer dan 150 dagen na de datum van het commissarisverslag. (Par. 121) **A57.** Wanneer de neerlegging plaatsvindt met vertraging of wanneer de commissaris niet van materieel belang zijnde verschillen vaststelt, kan de commissaris, overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 9° WVV, oordelen dat het niet nodig is om deze niet-naleving in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen" openbaar te maken. (Par. 121) **A58.** De wettelijke en bestuursrechtelijke teksten schrijven in bepaalde gevallen voor dat andere documenten dienen te worden neergelegd, meer bepaald in de volgende gevallen: (Par. 121) – wanneer de entiteit een dochtervennootschap is die geniet van de vrijstelling van subconsolidatie bedoeld in artikel 3:26 WVV betreffende de geconsolideerde jaarrekening, dient zij de geconsolideerde jaarrekening van de moedervennootschap neer te leggen ten laatste zeven maanden na de afsluitingsdatum van het boekjaar waarop deze documenten betrekking hebben; – wanneer, overeenkomstig artikel 3:82 van het koninklijk besluit van 29 april 2019 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, de entiteit een vennootschap is waarvoor een specifieke vennootschap onbeperkt aansprakelijk is, dient de jaarrekening van deze eerste bij de jaarrekening van deze specifieke vennootschap te worden gevoegd (en samen hiermee openbaar te worden gemaakt), behoudens in de twee gevallen die door voormeld artikel worden vrijgesteld.

[17] Het gaat heden met name om de kleine vzw's, de ivzw's en de kleine stichtingen (privaat of van openbaar nut), die vrijwillig een commissaris hebben benoemd.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

VII.1. Nazicht van de neerlegging van de (geconsolideerde) jaarrekening

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
122. Indien de commissaris tijdens zijn werkzaamheden vaststelt dat de (geconsolideerde) jaarrekening (en, in voorkomend geval, zijn verklaring zoals opgenomen in de notulen van de algemene vergadering) niet werd neergelegd, dient hij dit geval van niet-naleving schriftelijk te melden aan het bestuursorgaan**.** **123.** Onverminderd artikel 3:75, §1, eerste lid, 9° WVV, dient de commissaris, indien hij, op het ogenblik dat hij zijn commissarisverslag opstelt betreffende de (geconsolideerde) jaarrekening van het volgend boekjaar, vaststelt dat de (geconsolideerde) jaarrekening (en, in voorkomend geval, zijn verklaring zoals opgenomen in de notulen van de algemene vergadering) niet werd neergelegd binnen de wettelijke termijn, deze niet-naleving te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen". **124.** De commissaris is niet langer verplicht na de uitgifte van zijn verslag werkzaamheden met betrekking tot de gecontroleerde (geconsolideerde) jaarrekening uit te voeren. Indien echter een feit aan de commissaris bekend wordt dat, wanneer de commissaris er op de datum van zijn commissarisverslag op de hoogte van was geweest, tot een aanpassing ervan had kunnen leiden, dient hij na te gaan of de (geconsolideerde) jaarrekening dient te worden gecorrigeerd. De commissaris kan hierbij verwijzen naar de paragrafen 14 tot 17 van ISA 560. Indien de entiteit overgaat tot het verbeteren van de (geconsolideerde) jaarrekening dient de commissaris zich ervan te vergewissen dat deze wordt neergelegd. (Par. A59)	**A59.** Indien de entiteit gehouden is tot het verbeteren van de (geconsolideerde) jaarrekening en tot het neerleggen van een gewijzigde (geconsolideerde) jaarrekening, maar hiertoe niet overgaat, is het belangrijk dat de commissaris alle gepaste maatregelen neemt. Zo nodig, kan hij een vordering in kort geding instellen opdat hiertoe wordt overgegaan. (Par. 124)

VII.2. Nazicht van de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten en eventuele verklaringen daaromtrent

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
125. Indien de commissaris tijdens zijn werkzaamheden vaststelt dat de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neer te leggen documenten niet werden neergelegd, dient hij dit geval van niet-naleving schriftelijk te melden aan het bestuursorgaan**.** **126.** Onverminderd artikel 3:75, §1, eerste lid, 9° WVV, dient de commissaris, indien hij, op het ogenblik dat hij zijn commissarisverslag opstelt betreffende de jaarrekening van het volgende boekjaar en gericht aan de algemene vergadering, vaststelt dat de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten niet werden neergelegd binnen de wettelijke termijn, deze niet-naleving te vermelden in de sectie "Andere vermeldingen". **127.** Indien een feit aan de commissaris bekend wordt dat, wanneer de commissaris er op de datum van zijn commissarisverslag op de hoogte van was geweest, tot een aanpassing ervan had kunnen leiden, dient hij na te gaan of de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten dienen te worden gecorrigeerd. De commissaris kan hierbij verwijzen naar de	**A60.** Indien de commissaris van materieel belang zijnde inconsistenties vaststelt in de samen met de (geconsolideerde) jaarrekening neergelegde documenten en hij de entiteit vraagt deze te verbeteren en opnieuw neer te leggen, maar de entiteit hiertoe niet overgaat, is het belangrijk dat de commissaris alle gepaste maatregelen neemt. Zo nodig, kan hij een vordering in kort geding instellen opdat hiertoe wordt overgegaan. (Par. 127)

paragrafen 14 tot 17 van ISA 560. Indien de entiteit overgaat tot het verbeteren van deze documenten, dient de commissaris zich ervan te vergewissen dat deze worden neergelegd. (Par. A60)	

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 1 – SCHEMATISCHE TOELICHTING INZAKE HET JAARVERSLAG

Verificatiewerkzaamheden (zie par. 38)

Uit te voeren werkzaamheden	Rechtsgrond	Van toepassing op een op vrijwillige basis opgesteld jaarverslag
Nazicht of de eventuele afwezigheid van een jaarverslag conform is met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen	WVV (naleving)	Ja – Naleving WVV
Nazicht of het jaarverslag overeenstemt met de (geconsolideerde) jaarrekening	- WVV - ISA 720 (Herzien)	Ja - ISA 720 (Herzien)
Nazicht van de volledigheid van het jaarverslag	WVV	Ja – ISA 720 (Herzien) en naleving WVV
Nazicht of het jaarverslag geen van materieel belang zijnde afwijkingen bevat, in het bijzonder ten aanzien van de kennis verkregen in de controle	ISA 720 (Herzien)	Ja - ISA 720 (Révisée)

Rapportering

Jaarverslag
Toepassing van art. 3:75, §1, eerste lid, 6° WVV
Combinatie van WVV, bijkomende norm & ISA 720 (Herzien)
In sectie "Aspecten betreffende het jaarverslag": a) oordeel over de naleving van art. 3:6/3:32/3:48/3:52 WVV; b) oordeel over de overeenstemming met de jaarrekening;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

c) vermelding of er van materieel belang zijnde inconsistenties bestaan ten opzichte van de kennis verkregen in de controle

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Bijlagen 2 – Modelverslagen

Bijlage 2.1. – Modelverslag – Jaarrekening – Entiteit anders dan: een OOB, een genoteerde entiteit, een vzw, een ivzw of een stichting

Bijlage 2.2. – Modelverslag – Jaarrekening – OOB

Bijlage 2.3. – Modelverslag – Jaarrekening – Genoteerde entiteit anders dan een OOB

Bijlage 2.4. – Modelverslag – Jaarrekening – vzw, een ivzw of een stichting

Bijlage 2.5. – Modelverslag – Geconsolideerde jaarrekening – OOB

Bijlage 2.6. – Modelverslag – Geconsolideerde jaarrekening – Entiteit anders dan een OOB

[Bijlage 2.7. – Modelverslag – Geconsolideerde jaarrekening (BE GAAP) – OOB] [3]

[Bijlage 2.8. – Modelverslag – Geconsolideerde jaarrekening (BE GAAP) – Entiteit anders dan een OOB] [3]

Bijlage [2.9.] [3] – Modelverslag – Verslag van niet-bevinding

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.1. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – ENTITEIT ANDERS DAN: EEN OOB, EEN GENOTEERDE ENTITEIT, EEN VZW, EEN IVZW OF EEN STICHTING

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__ (JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad[18]]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van [de vennootschap xx] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[19]

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vennootschap, die de balans op _ ____ 20__ omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst [verlies] van het boekjaar van € _____.

[18] In voorkomend geval aan te passen als volgt: "*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*".

[19] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vennootschap per _ ____ 20__, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[20]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

[20] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,] voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de Vennootschap.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,], alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag publiceert]*
In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport publiceert, waarin het jaarverslag is opgenomen]*
In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde [21]:

[21] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- [aan te vullen] [22]
- …

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen, waaronder deze betreffende de informatie inzake de lonen en de vormingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

[Vermelding betreffende de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen neer te leggen documenten] [In voorkomend geval, indien de informatie nog niet afzonderlijk in de jaarrekening werd vermeld]

De volgende documenten, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevatten – zowel qua vorm als qua inhoud – de door dit Wetboek vereiste informatie en bevatten geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht:

- een stuk met de volgende gegevens, tenzij die reeds afzonderlijk in de jaarrekening worden vermeld:
  a) het bedrag, bij de jaarafsluiting, van de schulden of van de gedeelten van

[22] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) geeft een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten.

schulden, gewaarborgd door de Belgische overheid;

b) het bedrag, op dezelfde datum, van de opeisbare schulden bij de belastingbesturen en bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, ongeacht of uitstel van betaling is verkregen;

c) het bedrag over het afgesloten boekjaar van de kapitaal- en rentesubsidies uitbetaald of toegekend door openbare besturen of instellingen;

- een lijst van ondernemingen waarin de Vennootschap een deelneming bezit: […]
  Aan voorvermelde lijst wordt in voorkomend geval toegevoegd: een overzicht van ondernemingen waarvoor de Vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[23] heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
  - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

  OF

  - *[*Aangezien de Vennootschap de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

[23] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn gedaan of genomen.
- [*In voorkomend geval*: Wij hebben de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Vennootschap van de beslissing betreffende het belangenconflict zoals beschreven in de besluiten van het bestuursorgaan beoordeeld [eventueel aan te vullen indien opmerkingen te formuleren zijn].].
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- [*Indien het gaat om een NV en in voorkomend geval*:] In het kader van artikel 7:213 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd tijdens het boekjaar werd een interimdividend uitgekeerd waarover wij het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.]
- *[Indien het gaat om een BV of een CV en in voorkomend geval:]*
    - In het kader van artikel 5:142 (6:115) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, hebben wij het hierbij gevoegd beoordelingsverslag[en] inzake de nettoactieftest opgesteld.
    - [Indien van toepassing]: Wij hebben de historische en prospectieve boekhoudkundige en financiële gegevens van het verslag van het bestuursorgaan in de context van de uitkering[en] beslist door de algemene vergadering van [XX] beoordeeld overeenkomstig artikel 5:143 (6:116) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en ons besluit aan het bestuursorgaan bekendgemaakt.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.2. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – OOB

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__ (JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van [de vennootschap xx] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[24]

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vennootschap, die de balans op _ ____ 20__ omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst [verlies] van het boekjaar van € _____.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vennootschap per _ ____ 20__, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

[24] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[25]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

[Beschrijving van elk kernpunt van de controle in overeenstemming met ISA 701.]

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

[25] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om

transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het bestuursorgaan [*of:* aan het auditcomité] tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Uit de aangelegenheden die met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag[26]][en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,] voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag[27]] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,], alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

[26] Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag.

[27] Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag.

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag publiceert]*
In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag]*

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) in het jaarverslag vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport publiceert, waarin het jaarverslag is opgenomen]*

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde[28]:

- [aan te vullen] [29]

[28] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

[29] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).

Onverminderd de hierna vermelde bepalingen geeft paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten. In het kader van een OOB die voldoet aan de criteria van art. 3:6, §4 WVV, maken de sociale, de personeels- en milieu-aangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping deel uit van het jaarverslag en maken zij als zodanig integraal deel uit van het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 12, §2 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt. In het kader van een op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschap in de zin van art. 1:11 WVV, moet het diversiteitsbeleid dat wordt gevoerd met betrekking tot de leden van de raad van bestuur, of, in voorkomend geval, de raad van toezicht en de directieraad, de personen belast met de leiding en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap worden beschreven in de verklaring inzake deugdelijk

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- …

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag*]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werd opgenomen in het jaarverslag dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag]*

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:6, §4 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:75, §1, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met

bestuur, die een specifiek onderdeel van het jaarverslag vormt (art. 3:6, §2 WVV) en als zodanig integraal deel uitmaakt van het door ISA 720 (Herzien) beoogd jaarrapport.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

het (de) in het jaarverslag vermeld [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen, waaronder deze betreffende de informatie inzake de lonen en de vormingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

[Vermelding betreffende de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen neer te leggen documenten] [In voorkomend geval, indien de informatie nog niet afzonderlijk in de jaarrekening werd vermeld]

De volgende documenten, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevatten – zowel qua vorm als qua inhoud – de door dit Wetboek vereiste informatie en bevatten geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht:

- een stuk met de volgende gegevens, tenzij die reeds afzonderlijk in de jaarrekening worden vermeld:
  a) het bedrag, bij de jaarafsluiting, van de schulden of van de gedeelten van schulden, gewaarborgd door de Belgische overheid;
  b) het bedrag, op dezelfde datum, van de opeisbare schulden bij de belastingbesturen en bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, ongeacht of uitstel van betaling is verkregen;
  c) het bedrag over het afgesloten boekjaar van de kapitaal- en rentesubsidies uitbetaald of toegekend door openbare besturen of instellingen;
- een lijst van ondernemingen waarin de Vennootschap een deelneming bezit: […]
  Aan voormelde lijst wordt in voorkomend geval toegevoegd: een overzicht van ondernemingen waarvoor de Vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[30] heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

    OF

    - *[*Aangezien de Vennootschap de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn gedaan of genomen.
- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

[30] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.*".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- [*In voorkomend geval*: Wij hebben de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Vennootschap van de beslissing betreffende het belangenconflict zoals beschreven in de besluiten van het bestuursorgaan beoordeeld [eventueel aan te vullen indien opmerkingen te formuleren zijn].]
- [*indien het gaat om een NV en in voorkomend geval*: In het kader van artikel 7:213 WVV, werd tijdens het boekjaar werd een interimdividend uitgekeerd waarover wij het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.]
- *[Indien het gaat om een BV of een CV en in voorkomend geval:*
    - In het kader van artikel 5:142 (6:115) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, hebben wij het hierbij gevoegd beoordelingsverslag[en] inzake de nettoactieftest opgesteld.
    - [Indien van toepassing]: Wij hebben de historische en prospectieve boekhoudkundige en financiële gegevens van het verslag van het bestuursorgaan in de context van de uitkering[en] beslist door de algemene vergadering van [XX] beoordeeld overeenkomstig artikel 5:143 (6:116) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en ons besluit aan het bestuursorgaan bekendgemaakt.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.3. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – GENOTEERDE ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__ (JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van [naam van de vennootschapen rechtsvorm] (de "Vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van [de vennootschap xx] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[31]

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vennootschap, die de balans op _ ____ 20__ omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst [verlies] van het boekjaar van € _____.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vennootschap per _ ____ 20__, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

[31] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[32]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

[Beschrijving van elk kernpunt van de controle in overeenstemming met ISA 701.]

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

[32] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om

transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het bestuursorgaan [*of:* aan het auditcomité] tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Uit de aangelegenheden die met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving of, in buitengewoon zeldzame omstandigheden, tenzij wij bepalen dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omwille van het feit dat de negatieve gevolgen van dergelijke communicatie redelijkerwijs worden verwacht groter te zijn dan de voordelen voor het maatschappelijk verkeer.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,] voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport], [bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd,], alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag publiceert]*
In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport publiceert, waarin het jaarverslag is opgenomen]*
In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde[33]:
- [aan te vullen] [34]
- …
een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

[33] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

[34] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) geeft een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten.

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen, waaronder deze betreffende de informatie inzake de lonen en de vormingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

[Vermelding betreffende de overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen neer te leggen documenten] [In voorkomend geval, indien de informatie nog niet afzonderlijk in de jaarrekening werd vermeld]

De volgende documenten, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 5° en 7° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevatten – zowel qua vorm als qua inhoud – de door dit Wetboek vereiste informatie en bevatten geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht:

- een stuk met de volgende gegevens, tenzij die reeds afzonderlijk in de jaarrekening worden vermeld:
  a) het bedrag, bij de jaarafsluiting, van de schulden of van de gedeelten van schulden, gewaarborgd door de Belgische overheid;
  b) het bedrag, op dezelfde datum, van de opeisbare schulden bij de belastingbesturen en bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, ongeacht of uitstel van betaling is verkregen;
  c) het bedrag over het afgesloten boekjaar van de kapitaal- en rentesubsidies uitbetaald of toegekend door openbare besturen of instellingen;
- een lijst van ondernemingen waarin de Vennootschap een deelneming bezit: […]
  Aan voormelde lijst wordt in voorkomend geval toegevoegd: een overzicht van ondernemingen waarvoor de Vennootschap onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[35] heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

    OF

    - *[*Aangezien de Vennootschap de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct]heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn gedaan of genomen.
- [*In voorkomend geval*: Wij hebben de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Vennootschap van de beslissing betreffende het belangenconflict zoals beschreven in de besluiten van het bestuursorgaan beoordeeld [eventueel aan te vullen indien opmerkingen te formuleren zijn.]].

[35] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.*".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- [*indien het gaat om een NV en in voorkomend geval:* In het kader van artikel 7:213 WVV, werd tijdens het boekjaar werd een interimdividend uitgekeerd waarover wij het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.]
- *[Indien het gaat om een BV of een CV en in voorkomend geval:*
    - In het kader van artikel 5:142 (6:115) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, hebben wij het hierbij gevoegd beoordelingsverslag[en] inzake de nettoactieftest opgesteld.
    - [Indien van toepassing]: Wij hebben de historische en prospectieve boekhoudkundige en financiële gegevens van het verslag van het bestuursorgaan in de context van de uitkering[en] beslist door de algemene vergadering van [XX] beoordeeld overeenkomstig artikel 5:143 (6:116) van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en ons besluit aan het bestuursorgaan bekendgemaakt.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.4. – MODELVERSLAG – JAARREKENING – EEN VZW, EEN IVZW OF EEN STICHTING

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VERENIGING/STICHTING EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__
(JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van [naam van de vereniging/stichting en rechtsvorm] (de "Vereniging/Stichting"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad [36]]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van [de vereniging xx] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[37]

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vereniging/Stichting, die de balans op _ ____ 20__ omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening afsluit met een positief [negatief] resultaat van het boekjaar van € _____.

[36] In voorkomend geval aan te passen als volgt: "*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*".

[37] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vereniging/Stichting per _ ____ 20__, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[38]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vereniging/Stichting de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vereniging/Stichting om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vereniging/Stichting te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

[38] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vereniging/Stichting, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vereniging/Stichting ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.
Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vereniging/Stichting;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vereniging/Stichting om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vereniging/Stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor [het opstellen en de inhoud van het jaarverslag] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport/het activiteitenverslag en] het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de Vereniging/Stichting.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's),

is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, [het jaarverslag] [[en] de [andere/bepaalde] informatie opgenomen het activiteitenverslag], [en] de naleving van bepaalde voorschriften uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag [in voorkomend geval: [en] [andere] informatie opgenomen in het activiteitenverslag]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:48 [*in het geval van een stichting*: 3:52] van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vereniging/Stichting enkel een jaarverslag publiceert]*
In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vereniging/Stichting een activiteitenverslag publiceert, waarin het jaarverslag is opgenomen]*
In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het activiteitenverslag, zijnde[39]:
- [aan te vullen] [40]

[39] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

[40] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- …]

een afwijking van materieel belang bevat[ten], hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[41] heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vereniging/Stichting.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

    OF

    - *[*Aangezien de Vereniging/Stichting de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct]heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten.

[41] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn gedaan of genomen.
- [*In voorkomend geval*: Wij hebben de vermogensrechtelijke gevolgen voor de Vereniging/Stichting van de beslissing betreffende het belangenconflict zoals beschreven in de besluiten van het bestuursorgaan beoordeeld [eventueel aan te vullen indien opmerkingen te formuleren zijn].]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.5. – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING – OOB [ ] [42]

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__ (GECONSOLIDEERDE JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[43]

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die het geconsolideerd overzicht van de financiële positie[44] op __ ____ 20__ omvat,

[42] Voetnoot geschrapt door de bijkomende norm dd. [XX.XX.XXXX] (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), aangenomen door de Raad van het IBR op 30 juni en 1ste september 2023 en goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen op [XX.XX.XXXX], en door de minister bevoegd voor Economie (bericht gepubliceerd in het B.S. op [XX.XX.XXXX], p. XXXXX).

[43] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

[44] De in dit verslag gehanteerde terminologie moet de door de cliënt gehanteerde terminologie weergeven; indien relevant, dienen de woorden "overzicht van de financiële positie" te worden vervangen door de term "balans".

alsook het geconsolideerd overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten[45], het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van het geconsolideerd overzicht van de financiële positie € __ bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten afsluit met een winst [verlies] van het boekjaar van € ___.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Groep op __ ____ 20__ alsook van zijn geconsolideerde resultaten [en van zijn geconsolideerde kasstromen] over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[46]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

[45] De in dit verslag gehanteerde terminologie moet de door de cliënt gehanteerde terminologie weergeven; indien relevant, dienen de woorden "overzicht van niet-gerealiseerde resultaten" te worden vervangen door de term "winst- en verliesrekening".

[46] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

[Beschrijving van elk kernpunt van de controle in overeenstemming met ISA 701.]

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd

indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorganen de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden

om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het bestuursorgaan [*of:* aan het auditcomité] tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag[47]] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening].

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag[48]] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport] te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheid [aangelegenheden] uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening publiceert]*

[47] Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van geconsolideerde niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maakt het hiervan integraal deel uit.

[48] Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van geconsolideerde niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maakt het hiervan integraal deel uit.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) in het jaarverslag over de geconsolideerde

jaarrekening vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening publiceert, waarin het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen]*

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde[49]:

- [aan te vullen] [50]

[49] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

[50] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Onverminderd de hierna vermelde bepalingen in verband met de OOB's en de genoteerde vennootschappen geeft paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten. In het kader van een OOB die voldoet aan de criteria van art. 3:32, §2 WVV, maken de sociale, de personeels- en milieu-aangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping deel uit van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maken zij als zodanig integraal deel uit van het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 12, §2 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt. In het kader van een op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschap in de zin van art. 1:11 WVV, moet het diversiteitsbeleid dat wordt gevoerd met betrekking tot de leden van de raad van bestuur, of, in voorkomend geval, de raad van toezicht en de directieraad, de personen belast met de leiding en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap worden beschreven in de verklaring inzake deugdelijk bestuur, die een specifiek onderdeel van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vormt (art. 3:32, §2 WVV) en als zodanig integraal deel uitmaakt van het door ISA 720 (Herzien) beoogd jaarrapport.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- …

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[51] heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

    OF

    - [Aangezien de Vennootschap de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct heeft vermeld in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de geconsolideerde jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)[52]

[Indien conclusie zonder voorbehoud:

Wij hebben ook, overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening") en met het koninklijk besluit

[51] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.*".

[52] Deze sectie dient eveneens te worden opgenomen in de commissarisverslagen betreffende jaarrekeningen die geen geconsolideerde jaarrekening opstellen, maar wel onderworpen zijn aan de ESEF-vereisten (zie toepassingsgebied in de "ESEF"-norm).

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt**.**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarrapport, in overeenstemming met de ESEF vereisten, met inbegrip van de [geconsolideerde] jaarrekening in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "digitale [geconsolideerde] jaarrekening").

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat van het jaarrapport en [de markeertaal XBRL] van de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het digitaal formaat van het jaarrapport en [de markering van informatie in] [de officiële versie van] de [geconsolideerde] jaarrekening opgenomen in het jaarrapport van [naam van de emittent] per xx xxxx 20xx en die beschikbaar zullen zijn in het Belgische officiële mechanisme voor de opslag van gereglementeerde informatie (STORI) van de FSMA in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening en het koninklijk besluit van 14 november 2007.]

OF

[Wanneer *de emittent zijn jaarrapport in de vorm van een elektronisch bestand niet tijdig heeft ingediend*[53]*:*

Overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), dienen wij na te gaan of het ESEF-formaat in overeenstemming is met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening") en met het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt**.**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarrapport, in overeenstemming met de ESEF-vereisten, met inbegrip van de [geconsolideerde]

[53] In dit geval dient de commissaris, aangezien het jaarrapport niet in ESEF-formaat is opgesteld en krachtens artikel 3:75, §1 WVV, in het tweede deel van het commissarisverslag over de statutaire jaarrekening in de "overige vermeldingen" aan te geven dat niet aan de wettelijke voorschriften is voldaan. Volgens artikel 3:80, §1 WVV moet de commissaris deze overige vermelding opnemen in het commissarisverslag bij de geconsolideerde jaarrekening.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

jaarrekening in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "digitale [geconsolideerde] jaarrekening").

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat van het jaarrapport en [de markeertaal XBRL] van de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening en het koninklijk besluit van 14 november 2007.

We hebben van het bestuursorgaan van de Vennootschap het digitale jaarrapport en de digitale [geconsolideerde] jaarrekening niet binnen de vereiste termijn ontvangen. Wij zijn daardoor niet in staat een conclusie tot uitdrukking te brengen over het feit dat het digitaal formaat van het jaarrapport en [de XBRL-markering van] de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten.

Overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (ESEF) dienen wij onze werkzaamheden en de door die norm vereiste procedures te voltooien wanneer de definitieve versie van het jaarrapport in ESEF-formaat aan ons wordt verstrekt en onze conclusie te formuleren in een afzonderlijk verslag dat is opgesteld overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien) "*Assurance-opdrachten buiten controles of beperkte beoordelingen van historische financiële informatie*"].

OF

[Wanneer *de ondertekende versie van het commissarisverslag betrekking heeft op de vertaalde en onofficiële (geconsolideerde) jaarrekening die niet in het ESEF-formaat is opgesteld, maar kan worden verwezen naar de officiële versie van de (geconsolideerde) jaarrekening die daadwerkelijk in het ESEF-formaat is opgesteld*:

Overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), dienen wij na te gaan of het ESEF-formaat in overeenstemming is met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening") en met het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt**.**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarrapport, in overeenstemming met de ESEF-vereisten, met inbegrip van de [geconsolideerde]

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

jaarrekening in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "digitale [geconsolideerde] jaarrekening").

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat van het jaarrapport en [de markeertaal XBRL] van de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening en het koninklijk besluit van 14 november 2007.

We hebben het digitale jaarrapport en de vertaalde en onofficiële digitale [geconsolideerde] jaarrekening niet ontvangen van het bestuursorgaan van de Vennootschap op de datum van onderhavig verslag. Wij zijn daardoor niet in staat een conclusie tot uitdrukking te brengen over het feit dat het digitaal formaat van het jaarrapport en [de markering van informatie in] de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten.

Niettemin, op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden op de officiële versie van het jaarrapport met de digitale [geconsolideerde] jaarrekening, zijn wij niettemin van oordeel dat het digitaal formaat van het jaarrapport en [de markering van informatie in] de [geconsolideerde] jaarrekening die beschikbaar zullen zijn in het Belgische officiële mechanisme voor de opslag van gereglementeerde informatie (STORI) van de FSMA in alle van materieel belang zijnde opzichten zijn opgesteld in overeenstemming met de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.]

OF

[Wanneer de commissaris niet in staat is geweest een conclusie tot uitdrukking te brengen over de naleving van de (geconsolideerde) rekening met het ESEF-formaat in zijn commissarisverslag dat betrekking heeft op het voorgaande boekjaar en er later een conclusie is geformuleerd in een afzonderlijk verslag, opgesteld volgens ISAE 3000 (Herzien):

Wij hebben ook, overeenkomstig de norm inzake de controle van de overeenstemming van het jaarrapport met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening") en met het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt**.**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van een jaarrapport, in overeenstemming met de ESEF vereisten, met inbegrip van de [geconsolideerde] jaarrekening

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "digitale [geconsolideerde] jaarrekening").

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat van het jaarrapport en [de markeertaal XBRL] van de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening en het koninklijk besluit van 14 november 2007.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het digitaal formaat van het jaarrapport en [de markering van informatie in] [de officiële versie van] de [geconsolideerde] jaarrekening opgenomen in het jaarrapport van [naam van de emittent] per xx xxxx 20xx en die beschikbaar zullen zijn in het Belgische officiële mechanisme voor de opslag van gereglementeerde informatie (STORI) van de FSMA in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF-vereisten. Voor het jaarrapport met de [geconsolideerde] jaarrekening met betrekking tot het voorgaande boekjaar hebben wij [of naam van de vorige commissaris] in een afzonderlijk verslag, opgesteld volgens ISAE 3000 (Herzien) "*Assurance-opdrachten buiten controles of beperkte beoordelingen van historische financiële informatie"*, geconcludeerd dat het formaat van het jaarrapport en [de markeertaal XBRL] van de digitale [geconsolideerde] jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten.]

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.
- [*In voorkomend geval*: voeg een paragraaf toe.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.6. – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING –ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__ (GECONSOLIDEERDE JAARREKENING)

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad[54]]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.[55]

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die het geconsolideerd overzicht van de financiële positie[56] op __ ____ 20__ omvat,

[54] In voorkomend geval aan te passen als volgt: "*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad".*

[55] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

[56] De in dit verslag gehanteerde terminologie moet de door de cliënt gehanteerde terminologie weergeven; indien relevant, dienen de woorden "overzicht van de financiële positie" te worden vervangen door de term "balans".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

alsook het geconsolideerd overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten[57], het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van het geconsolideerd overzicht van de financiële positie € __ bedraagt en waarvan het geconsolideerd overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten afsluit met een winst [verlies] van het boekjaar van € ___.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Groep op __ ____ 20__ alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België[58]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

[57] De in dit verslag gehanteerde terminologie moet de door de cliënt gehanteerde terminologie weergeven; indien relevant, dienen de woorden "overzicht van niet-gerealiseerde resultaten" te worden vervangen door de term "winst- en verliesrekening".

[58] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorganen de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze

verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening].

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport]te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheid [aangelegenheden] uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening publiceert]*
In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport publiceert, waarin het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen]*
In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde[59]:
- [aan te vullen][60]
- …
een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

[59] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*."

[60] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) geeft een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor[61] heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

      OF
    - [Aangezien de Groep de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de geconsolideerde jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Andere vermeldingen

- [*In voorkomend geval*: voeg een paragraaf toe.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

[61] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.7. [3] – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING (BE GAAP) – OOB

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren. (62)

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de geconsolideerde balans op __ ____ 20__ omvat, alsook de geconsolideerde resultatenrekening over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste waarderingsregels, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans € __ bedraagt en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een geconsolideerde winst [geconsolideerd verlies] van het boekjaar van € ___.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Groep op __ ____ 20__ alsook van zijn geconsolideerde resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in

(62) In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België [(63)]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

[Beschrijving van elk kernpunt van de controle in overeenstemming met ISA 701.]

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

[(63)] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorganen de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als

basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het bestuursorgaan [*of:* aan het auditcomité] tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag [64]] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening].

[64] Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van geconsolideerde niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maakt het hiervan integraal deel uit.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag [(65)]] [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport] te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheid [aangelegenheden] uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening publiceert]*

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de

(65) Indien een OOB die voldoet aan de criteria van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en in dit verband verplicht is om een verklaring van geconsolideerde niet-financiële informatie op te stellen, beslist om deze verklaring op te nemen in een afzonderlijk verslag, wordt dit afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maakt het hiervan integraal deel uit.

geconsolideerde jaarrekening. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening publiceert, waarin het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen]*

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde [66]:

[66] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*.".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- [aan te vullen] [67]

- …

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in

[67] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Onverminderd de hierna vermelde bepalingen in verband met de OOB's en de genoteerde vennootschappen geeft paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten. In het kader van een OOB die voldoet aan de criteria van art. 3:32, §2 WVV, maken de sociale, de personeels- en milieu-aangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping deel uit van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en maken zij als zodanig integraal deel uit van het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 12, §2 van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereglementeerde markt. In het kader van een op een gereglementeerde markt genoteerde vennootschap in de zin van art. 1:11 WVV, moet het diversiteitsbeleid dat wordt gevoerd met betrekking tot de leden van de raad van bestuur, of, in voorkomend geval, de raad van toezicht en de directieraad, de personen belast met de leiding en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap worden beschreven in de verklaring inzake deugdelijk bestuur, die een specifiek onderdeel van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vormt (art. 3:32, §2 WVV) en als zodanig integraal deel uitmaakt van het door ISA 720 (Herzien) beoogd jaarrapport.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

overeenstemming met het (de) vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

[Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen opneemt in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening]

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening dat deel uitmaakt van sectie [nummer] van het jaarrapport. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32, §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)]. Overeenkomstig artikel 3:80, §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met het (de) in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde [vermeld het (de) Europees of internationaal erkende referentiemodel(len)].

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor [68] heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]
    - [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

[68] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.*".

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

OF

- [Aangezien de Vennootschap de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct heeft vermeld in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de geconsolideerde jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.
- [*In voorkomend geval*: voeg een paragraaf toe.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.8. [3] – MODELVERSLAG – GECONSOLIDEERDE JAARREKENING (BE GAAP) – ENTITEIT ANDERS DAN EEN OOB

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____20__

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van [naam van de vennootschap en rechtsvorm] (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van [xx], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad [(69)]]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op [xx]. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren. [(70)]

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de geconsolideerde balans op __ ____ 20__ omvat, alsook de geconsolideerde resultatenrekening over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste waarderingsregels, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans € __ bedraagt en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een geconsolideerde winst [geconsolideerd verlies] van het boekjaar van € ___.

[(69)] In voorkomend geval aan te passen als volgt: "*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*".

[(70)] In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: "*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Groep op __ ____ 20__ alsook van zijn geconsolideerde resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België [(71)]. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

[(71)] In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: *"Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.".*

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorganen de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan [*of:* met het auditcomité] onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen,

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening].

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (herziene versie 2023) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport]te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheid [aangelegenheden] uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening [in voorkomend geval: en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening]

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap enkel een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening publiceert]*

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

[*Paragraaf te gebruiken wanneer de Vennootschap een jaarrapport publiceert, waarin het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen]*

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde [(72)]:

- [aan te vullen] *[73]*

- …

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor [(74)] heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.

- [*Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden verricht, keuze maken tussen volgende opties*:]

[(72)] Par. 64 van de bijkomende norm (herziene versie 2023) voorziet: "*Indien een entiteit een jaarrapport publiceert waarin andere informatie dan het jaarverslag, de (geconsolideerde) jaarrekening of het commissarisverslag hierover is opgenomen, dient de commissaris, na bespreking met het bestuursorgaan, overeenkomstig ISA 720 (Herzien), de elementen te bepalen die beschouwd worden als de "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" en deze te identificeren in de daarop betrekking hebbende sectie in het deel "Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen"*."

[73] De "andere informatie opgenomen in het jaarrapport" bestaat, naargelang van het geval, uit commentaar van het management van de entiteit, of operationele en financiële beoordeling of soortgelijke rapportages door het bestuursorgaan of een mededeling van de voorzitter van de entiteit. (zie par. A3 van ISA 720 (Herzien)). In België kan de inhoud en de benaming van een jaarrapport variëren naargelang van de sector, de entiteit of het gebruik (bv. de entiteiten die een tabel van herkomst en besteding van middelen opnemen).
Paragraaf A5 van ISA 720 (Herzien) geeft een aantal voorbeelden van rapporten die, wanneer ze worden gepubliceerd als zelfstandige documenten, niet typisch onderdeel zijn van "andere informatie opgenomen in het jaarrapport". Het gaat over: aparte sectorrapporten of rapporten op grond van regelgeving (bijvoorbeeld rapporten over kapitaaltoereikendheid), zoals die kunnen worden opgesteld in de banken-, verzekerings- en pensioensectoren; maatschappelijke verslagen; duurzaamheidsverslagen; rapporten over diversiteit -en gelijke behandeling; rapporten over productverantwoordelijkheid; rapporten over arbeidsomstandigheden en arbeidsvoorwaarden; rapporten over mensenrechten.

[(74)] Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de commissaris de zin als volgt aan te passen: "*Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.*".

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

- [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

  OF

- [Aangezien de Groep de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de geconsolideerde jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].

Andere vermeldingen

- [*In voorkomend geval*: voeg een paragraaf toe.]

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Commissaris
Vertegenwoordigd door
Naam
Bedrijfsrevisor

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)

BIJLAGE 2.9. – MODELVERSLAG – VERSLAG VAN NIET-BEVINDING[75]

VERSLAG VAN NIET-BEVINDING, OPGESTELD DOOR DE COMMISSARIS, BESTEMD VOOR DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE [NAAM VAN DE VENNOOTSCHAP/VERENIGING/STICHTING EN RECHTSVORM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP __ _____ 20__

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van uw [vennootschap/vereniging/stichting], brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris [*in voorkomend geval*: van bedrijfsrevisor aangesteld door de voorzitter van de ondernemingsrechtbank], in toepassing van artikel 3:74, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Op datum van onderhavig verslag stellen wij vast dat wij de jaarrekening zoals afgesloten door het bestuursorgaan[76] nog niet hebben ontvangen. Bijgevolg zijn wij niet in staat om ons commissarisverslag bestemd voor de algemene vergadering op te stellen, noch om de termijnen na te leven die in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn voorgeschreven in verband met de terbeschikkingstelling ervan.

Wij hebben het bestuursorgaan herinnerd aan de wettelijke verplichting betreffende de door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vastgelegde termijnen voor het overhandigen van de vereiste documenten aan de commissaris en de [aandeelhouders] [leden] [77].

Onderhavig verslag is niet het commissarisverslag bedoeld in artikelen 3:74, eerste lid, en 3:75 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en kan niet worden gebruikt om te voldoen aan de vereiste van artikel 3:12, §1, 4° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

---

[75] Het verslag van niet-bevinding wordt enkel opgesteld in geval van een jaarrekening (art. 3:74, lid 2, WVV) en dient niet te worden opgesteld in geval van een geconsolideerde jaarrekening.

[76] In voorkomend geval aan te vullen met de identificatie van de stukken die het bestuursorgaan aan de commissaris dient te overhandigen overeenkomstig artikel 3:74, 1ste lid, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en die niet werden overgemaakt, waaronder het jaarverslag.

[77] Het woord "[leden]" werd ingevoerd door de norm van 14 mei 2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), aangenomen door de Raad van het IBR op 23 februari 2024 en goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen op 28 februari 2024, en door de minister bevoegd voor Economie (bericht gepubliceerd in het B.S. op 23 mei 2024, p. 64780).

IBR-IRE

Goedgekeurd (B.S. 10-03-2021) en gewijzigd door de norm van 14.05.2024 tot herziening van de bijkomende norm (herziene versie 2020) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's) (B.S. 23-05-2024) en door de norm van 13.10.2025 betreffende de controle op de conformiteit van het jaarverslag met het Europese enkelvoudige elektronische formaat (ESEF) (B.S. 20-10-2025)